

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA
MARIBOR

IDEJA, SCENARIJ IN ORGANIZACIJA FILMA 8.

ZAPOVED

Kandidat: Aljaž Lesjak

Vrsta študija: študent izrednega študija

Študijski program: Medijska produkcija

Mentor predavatelj: Rajko Bizjak

Mentorica v podjetju: Alenka Rižnar dipl. upr. org

Lektorica: Maša Majcen dipl. slov.

Maribor, 2018

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisani Aljaž Lesjak, sem avtor diplomskega dela z naslovom Ideja, scenarij in organizacija filma 8. zapoved, ki sem ga napisal pod mentorstvom Rajka Bizjaka.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/2013 in 56/2015); (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Ptuj, januar 2018

Podpis študenta:

ZAHVALA

Zahvaljujem se svojemu mentorju, Rajku Bizjaku, za vso pomoč pri nastajanju tako projekta kot diplomskega dela. Na tem mestu bi se zahvalil tudi vsem profesorjem in profesoricam, ki so me tekom študija veliko naučili. Posebno bi se za vso njegovo prizadevnost in hitro reševanje naših težav zahvalil gospodu Marjanu Fridauerju.

Zahvaljujem se svoji celotni družini, tako za podporo in pomoč, kot za statiranje v našem igranem filmu. Hvala tudi prijateljem za vso vzpodbudo.

Zahvalil bi se tudi svojim sodelavcem na ptujski televiziji PeTV, kjer sem opravljal praktično izobraževanje, za vso deljenje njihovega znanja. Hvala tudi ekipi, ki je sodelovala pri nastajanju našega projekta.

Za konec naj se zahvalim Akademii za vso pomoč pri nastajanju filma, tako za izposoj opreme, kot izposoj prostorov za snemanje. Hvala župniji Svetega Petra in Pavla, da so nam za snemanje posodili cerkev. Zahvaljujem se še Blažu Vidoviču, ki je brez zadržkov sprejel vlogo za igranje v filmu ter s svojimi idejami in znanjem pomagal pri snemanju.

POVZETEK

Diplomsko delo temelji na ideji, scenariju in organizaciji za snemanje filma z naslovom 8. zapoved. Zaradi zanimanja za filmsko produkcijo smo se s sošolci odločili posneti kratki igrani film. Zaradi težavnih začetkov, začetkov brez izkušenj, smo se odločili v diplomskem delu predstaviti idejo, scenarij in samega spopadanja z organizacijo ter snemanjem filma. Med ljudmi velja razširjeno mnenje, da je za produkcijo igranega filma potrebno veliko ljudi, predvsem pa denarja.

Na začetku diplomskega dela je naš igrani film uvrščen v žanr. Nato sta predstavljena ideja in scenarij. V predprodukciji smo opisali pripravo dokumentacije, igralce ter like. Predstavili smo tudi snemalno knjigo, porabljene prostore in njihov namen ter izbor kostumov. Predstavili smo tudi celotno organizacijo produkcije, trajanje projekta in vse člane svoje ekipe. Opisali smo uporabljeno opremo in opremo, ki bi jo za lažjo izpeljavo projekta še potrebovali. Dokumentirano je snemanje vsake scene posebej za vsak snemalni dan ter opisano, kakšno opremo smo uporabljali pri določeni sceni in s kakšnimi težavami smo se soočali. V postprodukciji so opisane specifikacije računalnika, količina posnetega materiala z vsako kamero ter splošen opis montaže filma. Za distribucijo smo se odločili za internetno promocijo, saj se nam zdi, da je glede na proračun to najboljša izbira. Ker gre za nizkoprorračunski film, smo v stroške všteli vse predvidene zneske in tako dobili ceno produkcije celotnega filma. V zaključku bomo ovrgli ali potrdili postavljene hipoteze.

Trajanje celotne produkcije se je precej zavleklo, saj so se pojavile določene težave, ki predhodno niso bile predvidene. Med snemanjem se je zavleklo predvsem zaradi dopustov članov snemalne ekipe in čakanja na prosto cerkev, v kateri smo morali posneti več kadrov. Dodatna zamuda se je zaradi težav z računalnikom pojavila tudi v postprodukciji.

Zanimalo nas je tudi mnenje ljudi, zaradi česar smo preko spletne aplikacije ustvarili anketo in jo posredovali naključnim petindvajsetim osebam. Spraševali smo jih po njihovem mnenju o stroških filma, o potrebnih ljudeh ... Anketiranci so si morali najprej ogledati naš film, nato pa odgovoriti na zastavljena vprašanja. Od poslanih petindvajsetih anket se jih je rešenih vrnilo enaindvajset.

Ključne besede: ideja, scenarij, organizacija, snemanje, režija, montaža

ABSTRACT

Ideja, script and organization for a movie 8th commandment

Our thesis describes the idea, script and the process of organizing the shooting of a film called 8th commandment. Because we are interested in a film production, me and my classmates decided to shoot a short film. We are aware that the film industry is a hard business to get into, especially starting from scratch, so we decided to describe our idea, script and the step by step explanation of how we went about the organization for this project in a form of a dissertation. A lot of people think that to have a full film production you need a lot of people and money.

The beginning of our thesis sets our film in its genre, followed by the idea and the script. Next we describe the shooting documentation, characters and names of the actors. We introduce the production book, the costumes and locations we used for shooting the film and the reasons why certain locations were picked. We have also described the whole organization of our production, the time we spent on the project and introduced our cast and crew. We described the cameras and the gear we were using and the missing pieces that we would need to make this project run even smoother.

The filming process is documented scene by scene and day by day and exactly describes which gear and equipment we were using for specific scenes and the troubles we ran into. In the chapter describing post-production we described the computer specifications, the cameras that we used for specific scenes and the process of editing the film. For distribution, we decided to use internet advertising which is the best choice regarding our film's budget. Because the production of our film was supported by our school with the necessary equipment, we explained how much would be the estimated budget for the whole production without the school's support.

Because of the unexpected troubles, the production took a lot more time than we expected. During the production our crew had summer holidays planned so the filming had to be rescheduled. Filming was also postponed because we had to wait for the church to be available. We also had some troubles in post-production because David had problems with his computer.

In the end we confirmed and denied certain expectations. We have also created an online survey, because we were interested in people's opinions and their thoughts on how much man power and budget you actually need to finish a production of a project similar to ours.

Randomly picked people were participating in the survey. First they had to see the project and then answer the questions.

Keywords: idea, screenplay, organization, production, directing, post-production

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	10
1.1	OPIS PODROČJA IN OPREDELITEV PROBLEMA	10
1.2	NAMEN, CILJI IN OSNOVNE TRDITVE	11
1.3	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	11
1.4	UPORABLJENE RAZISKOVALNE METODE	11
2	KRIMINALNA DRAMA.....	13
2.1	KRIMINALNI FILM	13
2.1.1	<i>Gangsterski film</i>	14
2.1.2	<i>Srhljivka</i>	14
2.1.3	<i>Detektivski film</i>	14
2.2	DRAMA.....	15
2.2.1	<i>Kostumsko zgodovinska drama</i>	15
2.2.2	<i>Melodrama</i>	16
3	IDEJA.....	17
4	SCENARIJ.....	18
4.1	PRIMER SCENARIJA:	19
5	PREDPRODUKCIJA.....	21
5.1	UREDITEV DOKUMENTACIJE	21
5.2	IGRALCI	21
5.2.1	<i>Opisi likov</i>	22
5.3	SNEMALNA KNJIGA	23
5.4	IZBOR PROSTOROV	25
5.4.1	<i>Zasliševalnica</i>	25
5.4.2	<i>Pisarna</i>	26
5.4.3	<i>Snemanje v parku in pred cerkvijo</i>	27

5.4.4	<i>Spovednica</i>	28
5.4.5	<i>Cerkev</i>	29
5.5	KOSTUMI	30
6	ORGANIZACIJA	31
6.1	ODGOVORNE OSEBE	32
6.2	TRAJANJE PROJEKTA	32
7	TEHNIČNA REALIZACIJA	34
7.1	KAMERA	34
7.2	ZVOK	34
7.3	OSVETLITEV	35
8	SNEMANJE	36
8.1	ZASLIŠEVANJE	36
8.2	SPOVEDNICA	37
8.3	CERKEV IN PARK	37
8.4	PISARNA	37
9	MONTAŽA IN POSTPRODUKCIJA	38
9.1	SPECIFIKACIJE RAČUNALNIKA	39
9.2	SPECIFIKACIJE MONITORJA	39
10	DISTRIBUCIJA	40
10.1	INTERNETNA PROMOCIJA	40
11	STROŠKI	41
12	ANKETA	43
13	SKLEP	45
14	VIRI IN LITERATURA	47
15	PRILOGE	49

KAZALO SLIK

SLIKA 1: PROTAGONISTI KRIMINALNEGA FILMA	13
SLIKA 2: DUHOVNIK	22
SLIKA 3: FANT.....	23
SLIKA 4: PRIMER KADRA	24
SLIKA 5: PRIMER STORY BOARDA	24
SLIKA 6: ZASLIŠEVALNICA KADER.....	25
SLIKA 7: PISARNA KADER 1	26
SLIKA 8: PISARNA KADER 2	26
SLIKA 9: KADER PRED CERKVIJO	27
SLIKA 10: KADER V PARKU	27
SLIKA 11: SPOVEDNICA KADER 1.....	28
SLIKA 12: SPOVEDNICA KADER 2.....	28
SLIKA 13: CERKEV ZUNAJ.....	29
SLIKA 14: CERKEV ZNOTRAJ	29

KAZALO TABEL

TABELA 1: PRIMER SCENARIJA	19
TABELA 2: ODGOVORNE OSEBE.....	32
TABELA 3: GANTOGRAM	33
TABELA 4: SPECIFIKACIJE RAČUNALNIKA.....	39
TABELA 5: SPECIFIKACIJE MONITORJA	39
TABELA 6: STROŠKI FILMSKA EKIPA	41
TABELA 7: STROŠKI OPREMA	41
TABELA 8: STROŠKI IGRALCI.....	42
TABELA 9: STROŠKI PROSTORI	42
TABELA 10: STROŠKI OSTALO	42

1 UVOD

V diplomskem delu želimo predstaviti idejo, scenarij in organizacijo nizkoprorračunske produkcije za kratki igrani film *8. zapoved*. Izvedba filma je predstavljala velik izziv, saj smo se z organizacijo takšnega projekta srečali prvič. V delu smo želeli izpopolniti svoje znanje pisanja scenarija, organizacije oz. pred- in postprodukcije snemanja filma.

Naš cilj je bil posneti kratek igrani film. Na podlagi osebne preference smo celotno idejo in scenarij napisali v žanru kriminalne drame. Liki v slednjih temeljijo na zločinu, preiskovalcih zločina in pravnih sistemih.

Celoten projekt je nastal v roku šestdesetih dni. Najbolj se je zadeva zavlekla v post-produkciji. Imeli smo šest snemalnih dni. Prve tri in zadnjega smo opravili v šolski pisarni, četrtega pri Davidu in petega v cerkvi. Največji izziv je predstavljalo delo v cerkvi, saj je bilo potrebno organizirati ogromno stvari, kar bo podrobneje predstavljeno v nadaljevanju.

1.1 Opis področja in opredelitev problema

Raziskali bomo načrtovanje, organizacijo in izvedbo nizkoprorračunske produkcije kratkega igranega filma. Raziskali bomo vse od same ideje do končnega produkta. Raziskali bomo tudi probleme, ki nastanejo pri takšni produkciji. Projekt smo si izbrali zaradi osebne navezanosti na filmsko produkcijo. Težava, ki se lahko pojavi že na začetku, je v številu oseb, ki jih potrebujemo za produkcijo.

Težave lahko nastanejo že na samem začetku. Če se v sami pred-produkciji organizaciji ne posvetimo dovolj, nas to kasneje lahko privede do dodatnih stroškov. Tega si ne smemo privoščiti ne pri nizkoprorračunski ne pri visokoprorračunski produkciji. Pozorni moramo biti na svoja razpoložljiva sredstva oz. na proračun, ter si pridobiti opremo, ki je cenovno dostopna.

Nove težave se lahko pojavijo, če scenarij in snemalna knjiga nista napisana pravilno. Režiser in snemalci namreč ne bodo vedeli, kako mora situacija izgledati.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

Namen diplomskega dela je raziskati in predstaviti idejo, scenarij ter organizacijo za snemanje nizkoprorračunskega kratkega filma. Projekt je bil izbran zaradi samega zanimanja za filmsko produkcijo. Zanimajo nas montaža, snemanje, igranje, režija ter celotna organizacija, potrebna za nastanek filma. V prihodnosti nameravamo delovati v filmski industriji. Iz tega razloga se nam diplomsko delo zdi odlična izkušnja za vse prihajajoče projekte.

Cilji diplomskega dela so:

C1 – Uvrstiti film v žanr.

C2 – Proučiti iz raziskati, kako napisati scenarij.

C3 – Raziskati predprodukcijo.

C4 – Proučiti organizacijo filma.

C5 – Raziskati vso potrebno opremo za snemanje.

C6 – Ovrednotiti hipoteze.

Hipoteze:

H1: Produkcijo kratkega igranega filma *8. zapoved* je možno izpeljati s samo petimi osebami.

H2: Predprodukcijo in produkcijo je možno izpeljati v roku enega meseca.

H3: Oprema, ki smo jo imeli na voljo, je dovolj za izvedbo projekta.

1.3 Predpostavke in omejitve

Na koncu diplomskega dela bo sledila anketa naključnih ljudi, ki bodo odgovorili na vprašalnik o samem filmu. Predpostavljamo, da na ankete ne bo izpolnilo veliko ljudi, saj si bodo morali pred izpolnjevanjem ankete ogledati film, kar bi za nekatere izmed vprašanih predstavlja prevelik miselni napor.

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

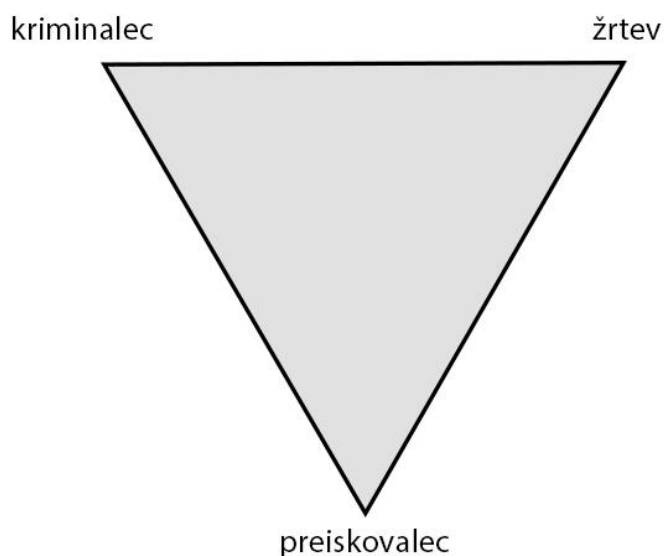
Večina diplomskega dela temelji na sekundarnih virih. Prebranih in preučenih je bilo večje število spletnih in knjižnih virov, vezanih na tematiko diplomskega dela. Preko spleta je bila urejena tudi anonimna anketa na temo produkcije filma. Naključne osebe so si naprej ogledale

film, potem pa podale svoje mnenje glede produkcije nizkoprorračunskega filma. Anketa je bila posredovana petindvajsetim naključnim osebam, od tega je bilo vrnjenih enaindvajset anket.

2 KRIMINALNA DRAMA

2.1 *Kriminalni film*

Kriminalni filmi so priljubljeni po celotnem svetu, saj gledalcem omogočajo, da se prepustijo dvema željama, prvič želji, da vstopijo v kriminalni svet, ki ga v svojem resničnem življenju ne poznajo, ter drugič, da se temu svetu lahko izognejo brez kakršnihkoli posledic. Ne glede na to, ali se osredotočajo na kriminalce, odvetnike, preiskovalce, policiste, maščevalce ali žrtve, so kriminalni filmi odvisni od vsesplošnega strahu pred kriminalom. Kriminalni filmi veljajo za najbolj priljubljeni med hollywoodskimi žanri. Najbolj priljubljeni žanri navadno imajo zgodovino. Film o kriminalu pa je nima, oziroma je ima toliko, da je nemogoče natančno predstaviti evolucijo žanra, brez da se ne bi izgubili na neštetih poteh, po katerih vodi kriminal. Povedano na kratko, vrst kriminala je veliko. Filmi izvirajo iz radikalne ambivalence do romantike kriminala. Kriminalni film temelji na zločinu, sestavljajo ga trije protagonisti: žrtev, preiskovalec dejanja in kriminallec. Glede na to, na katerega od protagonistov je usmerjena pozornost, delimo kriminalni film na naslednje podžanre: srhljivka, detektivski film in gangsterski film (Crime films - movie, show, 2017)

Slika 1: Protagonisti kriminalnega filma

Vir: (Bedrač, Čučkov, Patković, Plazovnik, & Purnat, 2011)

2.1.1 Gangsterski film

Protagonist gangsterskega filma je celotna zločinska družba, ki živi dvojno življenje. Na eni strani imajo običajno družbeno in družinsko življenje, na drugi pa so s svojimi dejanji zmeraj preko meje zakonitega. Prav iz tega razloga povzročajo pri gledalcih mešane občutke.

2.1.2 Srhljivka

Srhljivke se ukvarjajo ali z zločinci ali z žrtvijo zločina. Žanr temelji na zločinu, vendar pripoved filma ne temelji na uradnih preiskovalcih zločina in uradnem razreševanju, ampak so protagonisti filma nedolžne žrtve.

Srhljivke s suspenzom se ukvarjajo ali z žrtvijo zločina ali s preganjanimi, osumljenimi zločinci (preganjeni posamezniki, za katere gledalec ve, da niso zločinci) ali osamljenimi zločinci. Temelj žanra je zločin, vendar pripoved ne namenja pozornosti uradnim preiskovalcem in uradnemu razreševanju zločina, temveč gre za kriminalko, ki večinoma prikazuje morilski antagonizem, v katerem protagonist postane bodisi nedolžna žrtev bodisi neprofesionalni zločinec znotraj strukture, v katero po navadi ne poseže tradicionalni lik detektiva (Bedrač, Čučkov, Patković, Plazovnik, & Purnat, 2011).

2.1.3 Detektivski film

Številni kritiki ocenjujejo detektivski film za konservativen žanr. V večjem številu detektivskih filmov je uganka na koncu razrešena, zločinci so kaznovani oz. ujeti. Film je postavljen tako, da odgovarja na vprašanje, kdo je storilec, tako da so po navadi v ospredju detektivi. Avtorji detektivskih filmov uporabljajo različne zakasnitve oz. zaplete, da se zgodba razkrije čim kasneje.

2.2 Drama

Drama je opisana kot žanr, v katerem je več resnosti kot humorja. Usmerjena je na ustvarjanje realnih oseb, ki se morajo spopasti z realnimi čustvenimi težavami. Drama se običajno smatra kot nasprotje komedije. Dramski filmi so resne predstavitve ali zgodbe z življenjskimi situacijami, ki predstavijo osebe v konfliktu s seboj, drugimi ali silami narave. Dramatični film nam pokaže človeške osebe v njihovih najboljših, najslabših in tudi vmesnih podobah. Vsaka od vrst oziroma teme zvrsti imajo različne vrste dramskih zapletov. Drama je verjetno najširši filmski žanr, saj vsebuje širok spekter filmov. Žanri, kot so kriminalni filmi, biografski filmi, romantični filmi so samo eni izmed žanrov, ki so se razvili iz žanra drame.

Dramatične teme velikokrat vključujejo trenutne probleme, socialne težave in probleme, ki vključujejo skrbi oziroma nepravilnosti, kot so na primer rasistični predsodki, verska netolerantnost, odvisnost od drog, revščina, alkoholizem, spolna neenakost, duševna bolezen, korupcija, nasilnost zoper žensk itd. Ti filmi so izkoristili aktualne težave v svetu, jih osvetlili in skozi filmsko zgodbo na njih opozarjali. Čeprav so dramatični filmi pogosto obravnavali socialne težave odkrito in realistično, je bila težnja, predvsem v Hollywoodu in zlasti v časih cenzure, da razbremeni odgovorne družbe in institucije ter za težave krivi posameznika, ki je bil navadno kaznovan za svoje prestopke (Drama films, 2017).

2.2.1 Kostumsko zgodovinska drama

Kostumske zgodovinske drame so filmi, ki upodabljajo zgodovinsko preteklost. V kostumskih dramah je kostumografija precej izpostavljena, čeprav imajo kostumi pomembno vlogo v vseh filmih. Zgodovinske drame prikazujejo elemente filma, ki so povezani z obrtjo in obrtniki. Kostumi in prizori imajo veliko vlogo pri ohranjanju enotnosti, saj označujejo lik, poustvarjajo zgodovinsko obdobje, zagotavljajo kontinuiteto in oblikujejo nek občutek za prostor. Učinkovanje kostumov se razlikuje glede na zgodovinski in kulturni kontekst, tako da ni omejen z žanrom. Kostum lahko pripovednost poruši ali jo izpodrine, če svojo nalogo prekorači. Če se to zgodi, tekmuje ustvarjalnost kostumografa z režiserjevo.

Podžanri kostumskih dram so: biografski filmi, epski filmi, muzikali, filmi o drznih nastopajočih in adaptacije književnih del.

Kostumske drame zajemajo različne žanre in podžanre, jih povezujejo in v prepoznavni žanr uvrščajo spektakularne vizualne dizajne, poigravanje z viri, ki časovno, prostorsko, osebnostno in dogodkovno okvirjajo filmsko pripoved ter poudarke na intimnih in osebnih odnosih.

2.2.2 *Melodrama*

Pod žanrom melodrama so zbrane razne oblike drame. Kritiki navajajo, da do sedemdesetih let prejšnjega stoletja žanr melodrama ni obstajal, ampak se je ta izraz uporabljal kot slabšalno označevanje melodramatičnega načina, ki je manipuliral s čustvi občinstva. Ni pa mu uspelo upravičiti razmerja, ki ga je izzval. S sintagmo melodrama so označevali drame o strasteh: kriminalno, družinsko, materinsko, psihološko, in romantično dramo. Za melodramo je značilno: nepsihološko pojmovanje lika, formalno kompleksna mizanscena, dogajanje v družini, poudarek na zasebnem čutenju in psihičnih ravneh resnice (Bedrač, Čučkov, Patković, Plazovnik, & Purnat, 2011).

3 IDEJA

V knjigi *130 projektov za uvod v snemanje filmov* je zapisano: »Ideja je seme, iz katerega vzklije scenarij. Načinov, od kod črpati ideje za film je veliko. Cilj je priti na zamisel, ki vam je všeč in ki jo lahko obdelujete, da ohranjate navdušenje nad projektom.« (Grove, 2010). Nekatere ideje prihajajo iz resničnega življenja, veliko zanimivih stvari, ki se dogaja po svetu, je možno uprizoriti s filmom. Veliko ljudi je navdih za ustvarjanje dobilo pri drugih filmih. Niso posneli identičnega filma, pač pa uspešno ustvarjali po svoje. Določeni ustvarjalci svoje ideje črpajo tudi iz knjig in resničnega življenja. Obstajajo filmi s konceptom in brez koncepta. Filmi s konceptom gredo lažje v promet, saj so bolj razumljivi in enostavni. Liki v takšnih filmih so preprosti, zapleti pa precej predvidljivi. Pri nekaterih je veliko razkrito že v samem naslovu filma. Na drugi strani so filmi brez koncepta bolj zapleteni in zahtevajo od gledalca več razmišljanja in zbranosti. Film, ki smo ga posneli mi, spada med filme brez koncepta. Od gledalca zahteva, da sledi zgodbi in vseskozi razmišlja. Zamisel za naš kratki igrani film smo dobili po serijah »*True detective*« ter »*Breaking bad*«. Vlogo režiserja, scenarista ter vodje našega projekta je prevzel avtor diplomskega dela. Predlagana je bila sledeča ideja:

Zgodba govori o pridnem, vernem fantu, ki zaradi slabe finančne situacije doma začne preprodajati droge. Uteho najde pri duhovniku, ki je tudi protagonist te zgodbe. Fant ugotovi, da duhovnik preprodaja droge. V strahu, da bi ga fant izdal policiji, ga duhovnik ubije.

4 SCENARIJ

»Scenarij je predloga oziroma navodilo za uporabo filma. Je podrobno razčlenjena vsebina filma z oštevilčenimi prizori ali sekvencami in vsebuje opise dogajanja, tehnične napotke za kamero oziroma montažo in vse dialoge igralcev« (Grove, 2010). Pri pisanju scenarija velja splošno pravilo, da je vsaka napisana stran scenarija približno ena minuta filma. Dialogi morajo biti čim krajši. Poleg dialogov mora scenarist napisati še vse dogajanje v filmu, vse, kar gledalec sliši in vidi, vse ključne premike oseb, vozil ... Napisano mora biti smiselno, tako da lahko prizor vizualno prikažemo, saj si vsak prizor določena oseba lahko predstavlja drugače. V scenariju ni priporočljivo uporabljati napotkov za kamero, saj lahko scenarij postane nepregleden in slabo berljiv. Prizor si konkretno zamislimo in ga v »story boardu« primerno obdelamo. Potrebno si je zapomniti, da slika pove več kot zvok, zato je za pisanje scenarija potrebno biti sposoben z besedami ustvarjati sliko. Primerno je, da se stavki ne delijo na dveh straneh. Če se mora kakšen dialog nadaljevati na naslednji strani, je potrebno pripisati (VEČ) in na drugi strani zapisati (NADALJEVANJE). V našem primeru smo se odločili za »tabelaričen« scenarij, kjer je na levi strani tabele zapisovano dogajanje, na desni strani pa dialog (celoten scenarij v prilogi).

4.1 PRIMER SCENARIJA:

INT:

Župnik, kriminalist #1, kriminalist #2

Scena: Zasliševanje župnika, kriminalista začneta z izpraševanjem, na začetku župnika seznanita zakaj je sploh na zaslišanju.

Tabela 1: Primer scenarija

Župnik ter kriminalista sedijo vsak na svojem stolu. Vsak kriminalist je na svoji strani kamere, župnik pa pred kamero.	
	Kriminalist #1: Izvolite se vnesti Župnik: Hvala. Kriminalist #2: Boste cigaret? (Na mizo vrže cigarete) Župnik: Hvala lepa, ampak se odvajam. Kriminalist #2: Verjetno veste zakaj ste tukaj ne?
Župnik v žalosti pokima	

	Župnik: Se mi zdi da vem ja Kriminalist #1: Se opravičujemo, vemo da so to za vas težki časi, ker ste poznali z pokojnim fantom, je pa res, da ste ravno zato tukaj Kriminalist #2: Želeli bi zvedeti čimveč o fantu in glede na to da ste ga poznali bi vam zastavili par vprašanj Župnik: Seveda, kar vprašajte. Želim pomagati po svojih najboljših močeh.
Zasliši se »šelesenje« papirja (kriminalista, preverita svoje zapiske in začneta z izpraševanjem)	
	Kriminalist #1: Za začetek prosim, če nam poveste nekaj o vašem odnosu z pokojnim. Kje in kako ste se spoznali z njim in njegovimi starši?

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

5 PREDPRODUKCIJA

S stališča organizacije je predprodukcija najpomembnejša faza filmskega ustvarjanja. Ta faza se največkrat zamenjuje z razvojem (development). V fazi razvoja še ni zagotovljeno, da bo projekt dejansko izvršen, v primeru pa, da se studio odloči projekt spraviti v predprodukcijo, bo po vsej verjetnosti tudi zaključen, saj jim v nasprotnem primeru prinese izgubo denarja, količina le-tega pa je odvisna od same produkcije. Predprodukcijo je potrebno natančno pripraviti, saj lahko že najmanjša napaka privede do nepotrebnih stroškov. Tudi tu je sicer ponovno vse odvisno od velikosti samega projekta. V fazi predprodukcije se ureja dokumentacija, izbirajo igralci, kostumi, prostori itd. (odvisno od velikosti projekta). Med drugim potekajo tudi priprave na postprodukcijo. (Filmski proces, 2017)

5.1 Ureditev dokumentacije

Kot vodja projekta je celotno predprodukcijo uredil avtor projekta in diplomskega dela. Ideja za snemanje kratke filma je bila predstavljena mentorju, ki je idejo tudi odobril. Sledilo je formiranje ekipe. Ker gre za brezproračunski projekt, nas je bilo v ekipi vsega pet. Avtor dela Aljaž Lesjak je prevzel vlogo režiserja, scenarista in vodje projekta. Glavna kamermana sta bila Žan Krebs in Jure Sirše. Za mikrofona je poskrbel Matic Hauptman, ki je občasno pomagal tudi pri kameri. Za montažo in grafiko je skrbel David Čeh. Ko so bile vloge razdeljene, je sledilo pisanje scenarija, kar je predstavljalo novost, saj smo se s tem soočili prvič. Kljub temu je bil scenarij napisan v nekaj dneh. Ostali člani ekipe so k scenariju dodali še tako imenovani »script doctoring«, ki ga je vodja oziroma scenarist oziroma režiser preveriti in upoštevati. Sledil je izbor igralcev. Zaradi finančnih zmožnosti, ali boljše nezmožnosti, je bilo organiziranje avdicije praktično nemogoče, zato smo si igralске vloge razdelili kar člani ekipe. Nato smo uredili kostume, kar ni predstavljalo velikega napora. Večjega so prinesli prostori, saj smo se morali ravnati po scenariju in urediti sobo za zasliševanje, pisarno, cerkev in spovednico. Kamero, luči, mikrofona, stojala in ostale pripomočke smo si lahko izposodili v šoli.

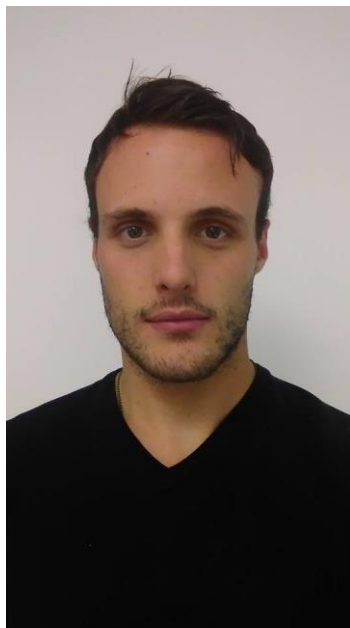
5.2 Igralci

Kot je bilo že omenjeno, za sam film nismo imeli visokega proračuna oziroma ga sploh nismo imeli, kar je privedlo do težav z izbiro igralskega kadra. Večina je za igranje želela plačilo,

nekateri pa so nastop v filmu preprosto zavrnil. Iz tega razloga smo se odločili, da bomo igralce poiskali kar znotraj ekipe. Vlogo duhovnika je prevzel vodja projekta, ki je opravljal tudi vlogo režiserja in scenarista. Vlogo fanta je po premisleku prevzel Blaž Vidovič, sicer glasbenik, vaje nastopanja. Vlogi kriminalistov sta pripadli Davidu Čehu, ki ga odlikuje globok glas, ki naj bi v filmu odražal brezsrčen karakter kriminalista, ki prevzame vlogo, povedano po ameriško, »bad cop-a«, in Žaku Krebsu, ki je bil izbran za prijaznega kriminalista. Obraz kriminalistov v filmu ni viden, prav tako se v filmu ne vidi tudi obrazov staršev. Vlogo očeta je prevzel Jure Sirše, saj na prvi pogled deluje kot starejša oseba, vlogo matere pa je zavljo šibkejša postave prevzel Matic Hauptman. Pomembno vlogo v filmu so odigrali tudi statisti, ki so bili različnih let in postav.

5.2.1 *Opisi likov*

Župnik (Aljaž LESJAK): Visok, temnolas, bradat, prijazen, veren, razumevajoč, bivši kadilec, rahlo nervozen, star okoli 25 let.

Slika 2: Duhovnik

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Fant (Blaž VIDOVIČ): Srednje rasti, temnolas, umirjen, rahlo depresiven, priden, veren, star okoli 18 let.

Slika 3: Fant

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Kriminalist 1 (Žak Krebs): Prijazen, ustrežljiv, mirnega glasu, razumevajoč (govori samo v »OFF-u«).

Kriminalist 2, (David Čeh): Rahlo nervozen, globokega glasu, agresiven, neučakan, neusmiljen (govori samo v »OFF-u«).

Oče (Jure Sirše): sivolas, bradat, močnejše postave, alkoholik, prostaški, starejši.

Mati (Matic Hauptman): šibkejše postave, bolna.

Statisti: Gostje v cerkvi.

5.3 Snemalna knjiga

Po napisanem scenariju je sledila snemalna knjiga. Slednja nam je pomagala načrtovati film. Po navadi se »story board«, kot temu rečemo v angleščini, riše s svinčnikom. Lahko uporabimo tudi fotografije s spleta ali pa slike uredimo z računalnikom. Ni potrebno, da so sličice dovršene. Za vsako naj bi se porabilo nekaj minut. Navadno se uporabljajo kar krokij – »možje iz črt« in čisto preprosta ozadja (Zgodboris (storyboard, 2017).

Zaradi težav z risanjem oziroma pomanjkanja »talenta za risanje« se je tu pojavila težava, ki smo jo rešili s spletnimi fotografijami iz filmov oziroma serij. Tako smo lahko pokazali ekipe, kakšne kadre si želimo ustvariti.

Primer:

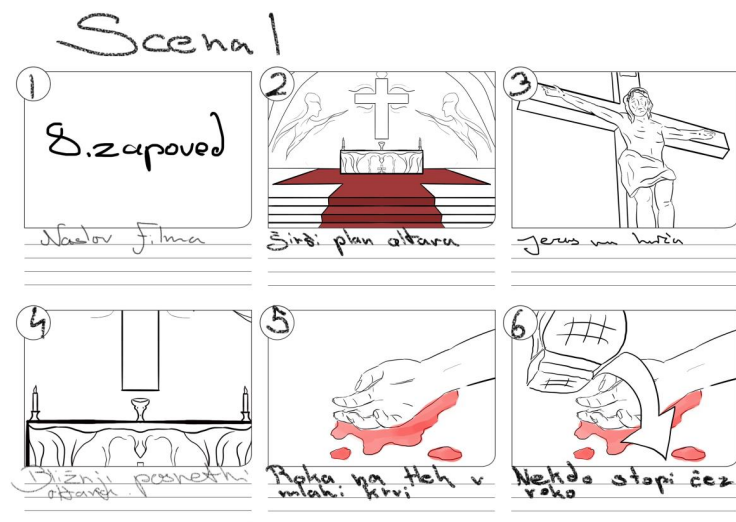

Slika 4: Primer kadra

Vir: (<https://highlandernews.org/wp-content/uploads/2014/01/Review-True-Detective-03.jpg>, 2017)

David Čeh, ki je bil v ekipi primarno zadolžen za grafično oblikovanje, je prevzel tudi risanje »story boarda«. Po dogovoru z vodjo projekta, v katerem je bila razložena vizija filma, je razmišljanje oziroma besede spremenil v sliko.

Primer:

Slika 5: Primer story boarda

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

5.4 Izbor prostorov

Pri izbiri prostorov je ekipa naletela na nekaj težav. Snemanje bi moralo potekati na šestih lokacijah; v sobi za zasliševanje, v pisarni, cerkvi, pred cerkvijo, v spovednici in v parku. Snemanje v parku in pred cerkvijo ni predstavljalo večjih težav. Zaradi proračuna so se manjše težave pojavile pri izbiri prostora za zasliševanje in pisarno, večje pa za cerkev in spovednico. Zasliševalnico in pisarno smo si »izposodili« kar na šoli.

5.4.1 Zasliševalnica

Glede na načrt in želje naj bi zasliševalnica delovala stara in temačna, obenem pa bi moralo biti v njej dovolj prostora za igralce in vso opremo. Poleg mize, kamor smo položili pepelnik, smo v sobo postavili še obešalnik, na katerega smo obesili jakno z nalepko policije.

Slika 6: Zasliševalnica kader

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

5.4.2 Pisarna

V pisarni se ne odvija veliko dogajanja. Želeli smo, da je pisarna daljša soba, kar bi omogočilo, da se kamera s tako imenovanim »slajderjem« približuje pogovoru. Prav tako kot zasliševalnica, tudi soba ni izgledala moderno oziroma novo. Pomanjkanje prostora je predstavljajo manjšo težavo, saj smo nameravali fanta postaviti bližje staršem, vendar to zaradi prostorske stiske ni bilo mogoče. Dodatnih rekvizitov nismo uporabili, saj so bili vsi potrebni rekviziti že predhodno v pisarni, mi smo jih le postavili na mesta, kjer so najbolj učinkovali. Manjka nam križ ali kakšen drug katoliški simbol, ki bi poudaril dejstvo, da gre za župnikovo pisarno.

Slika 7: Pisarna kader 1

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Slika 8: Pisarna kader 2

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

5.4.3 Snemanje v parku in pred cerkvijo

V parku je bil posnet kader, v katerem fant prejme sporočilo »dilerja« glede drog. Kader smo posneli blizu cerkve v nekaj minutah, snemanje pa ni predstavljalo nobenih težav.

Slika 9: Kader pred cerkvijo

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

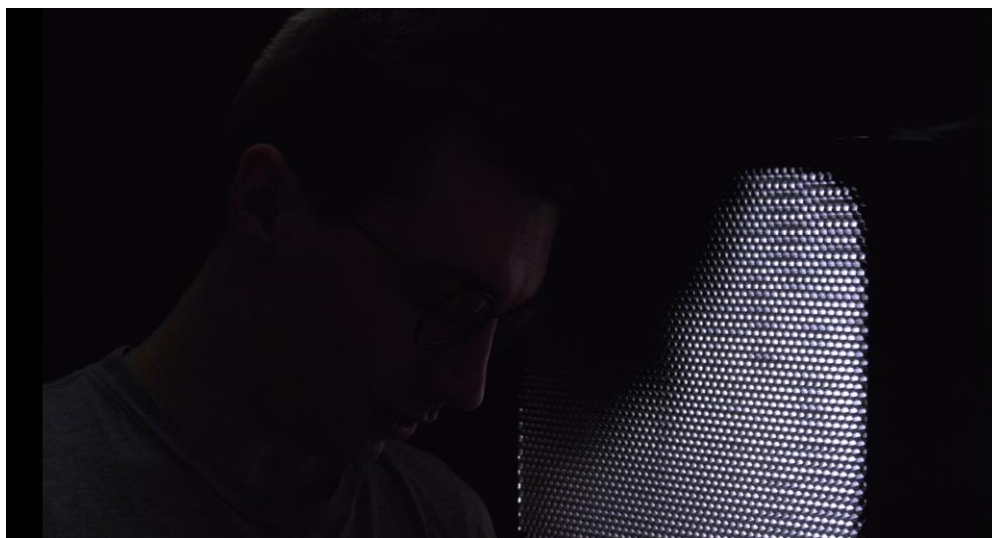

Slika 10: Kader v parku

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

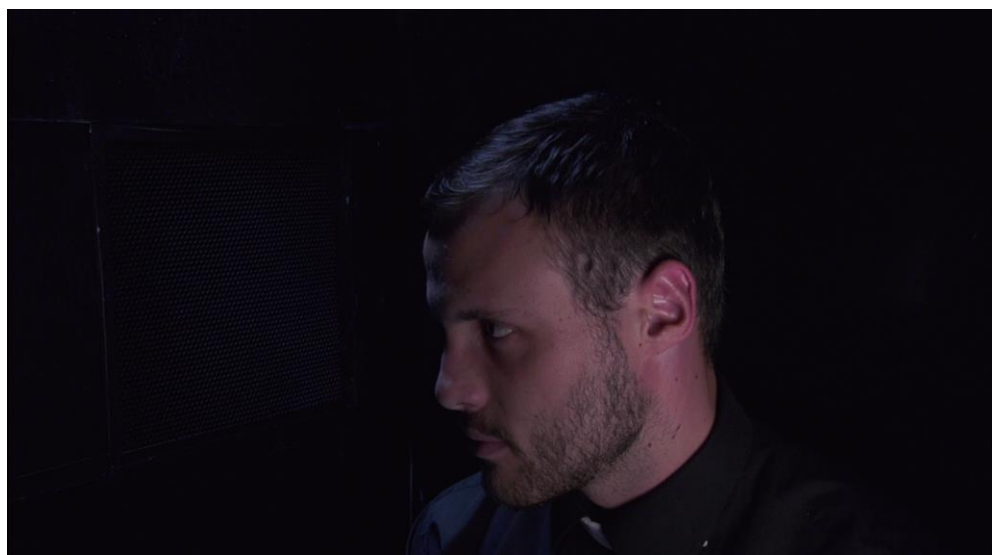
5.4.4 Spovednica

Pri spovednici so se pojavile prve večje težave, saj nikakor nismo uspeli dobiti spovednice, v kateri bi lahko posneli prizor. Težava bi kasneje bila tudi sama količina prostora v spovednici, saj bi primanjkovalo prostora za opremo, zaradi česar bi trpela kvaliteta posnetega prizora. Tako smo spovednico izdelali sami. Kupili smo dve leseni plošči in eno rešetko. Po nekajurnem delu smo jo postavili in uredili tako, da je bilo v njej dovolj prostora za vso opremo in igralce.

Slika 11: Spovednica kader 1

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Slika 12: Spovednica kader 2

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

5.4.5 Cerkev

Največjo težavo je predstavljala cerkev. Zaradi temačne tematike je med ekipo vladal strah, da bo župnija zavrnila prošnjo za snemanje in snemanja ne bodo dovolili. V cerkvi se odvija prizor, v katerem poteka obred svete maše, zaradi česar smo pridobili tudi statiste. Želeli smo namreč, da sveta maša izgleda kar se da avtentično. Predvsem zaradi finančne omejenosti smo izbrali manjšo cerkev, v nasprotnem primeru bi cerkev izgledala izpraznjeno in avtentičnosti ne bi bilo. Majhnost in starost cerkve sta bili primerni tudi za tematiko filma, saj sta pripomogli k temačnosti prizorov.

Slika 13: Cerkev zunaj

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Slika 14: Cerkev znotraj

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

5.5 *Kostumi*

S kostumi ni bilo nobenih težav. Potrebovali smo črno srajco, hlače, čevlje in beli trak za duhovnika, belo spodnjo majico ter sivi sprej za lase za očeta, ruto za mamo, za fanta »najstniška« oblačila ter srajco in policijsko nalepko za kriminalista. Denarni strošek smo imeli zgolj z belim trakom za duhovnika, ki smo ga kasneje prišili na črno srajco. Ostala oblačila so bila osebna last igralcev.

6 ORGANIZACIJA

Ne glede na proračun in to, ali gre za kratek film ali za celovečerni film, je organiziranost ključnega pomena. Potrebno je spremljati vse stvari in dogodke, poskrbeti, da so potrebne stvari ob pravem času na pravem mestu. Ključnega pomena pri organizaciji sta proračun in sami urniki. Pri prvem gre za seznam vseh potrebnih stvari za snemanje in ves denar, namenjen porabi za film. Urnik potrebujemo, povedano na kratko, da vemo, kdaj bo oseba ali predmet na svojem mestu in pripravljena na snemanje oziroma katerokoli drugo fazo. Pri nekaterih produkcijah uporabljajo produkcijske tabele, ki predstavljajo pripomoček, na katerem lahko vodimo pregled nad časom in krajem snemanja ter vlogo vsakega posameznika.

V okviru našega projekta smo se lotili organizacije večjega števila stvari. Največji izziv je predstavljala organizacija snemanja v cerkvi. Najprej smo morali pridobiti dovoljenje za snemanje, ki se je moralo ujemati z urnikom vseh članov ekipe. S predstavniki župnišča smo opravili več sestankov in se dogovorili za dan, ko nam bo cerkev dostopna cel dan. Najprej si je prizorišče ogledal idejni vodja projekta, sestavil načrt poteka snemanja, kasneje pa se je pridružil še preostali del ekipe. Vse scene razen ene smo posneli pri dnevni svetlobi. Zadnjo sceno smo po načrtu posneli ob sončnem zahodu. Snemanju v cerkvi so se pridružili tudi statisti, ki so igrali »vernike«. Urnik je bil sestavljen predhodno in se izkazal za uspešnega, saj je vsak član ekipe vedel, kje in kdaj naj vstopi na sceno.

Film je bil posnet v šestih snemalnih dneh. Samo snemanje smo organizirali tako, da med scenami ni bilo časovnega sosledja iz filmske zgodbe. Povedano drugače, scene, ki se v filmu odvijajo najprej, so bile posnete kot zadnje, kar pomeni, da si dogodki v filmu sledijo v obratnem zaporedju, kot so bile posnete. Na prvih treh srečanjih smo posneli sceno »zasliševanje«, ki je po časovnem razporedu filma zadnja. Na četrtem srečanju smo snemali sceno v spovednici, ki je po časovnem razporedu pred »zasliševanjem«. Na petem srečanju smo snemali v cerkvi. Za to snemanje sem izdelal poseben urnik, tako da je vsak posameznik vedel, ob kateri uri mora prispeti na lokacijo. Isti dan smo posneli še kadre v parku in prihod duhovnika pred cerkev. Nazadnje, torej na šesti snemalni dan, smo posneli kader v pisarni, v kateri se duhovnik pogovarja s starši (Bedrač & Veber Rasiewicz, Organizacija in vodenje medijske produkcije, 2009).

6.1 Odgovorne osebe

Ekipo je sestavljalo pet članov. Vsak je svojo funkcijo opravljal po svojih najboljših močeh. Do večjih nestrinjanj sicer ni prihajalo, v primeru težav pa je posredoval vodja projekta in jih razrešil.

Tabela 2: Odgovorne osebe

Ime in priimek	Vloga	Odgovornost
Aljaž LESJAK	Vodja	Organizacija, scenarist, režiser, igralec
David ČEH	Grafika, montaža	Montaža, ureditev grafike
Jure SIRŠE	Snemalec	Kamerman
Matic HAUPTMAN	Snemalec, zvok	Kamerman, snemalec zvoka
Žak KREBS	Snemalec	Kamerman

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

6.2 Trajanje projekta

Izvedba celotnega projekta je trajala precej dlje od predvidenega časa, in sicer približno dva meseca. Nekatere faze so bile krajše od drugih. Najbolj se je zavleklo pri postprodukciji, saj je bilo potrebno urediti celotno grafiko in montažo posnetega materiala. Imeli smo tudi nesrečo, saj je proti koncu postprodukcije zatajil računalnik, zaradi česar se je montaža zavlekla za nekaj dni. Ker se je snemalo čez poletje, se je zaradi dopustov za malenkost zavleklo samo snemanje. Težje je bilo tudi zadevo organizirati, saj ima tudi vsak izmed članov redno službo, tako da smo imeli možnost snemati samo v popoldanskem času. Pri sceni »zasliševanje« nam je težavo predstavljalo to, da smo v dnevu imeli na voljo samo dve uri za snemanje. Tako smo morali raztegniti snemanje na več dni. Težava je bila tudi z dostopnostjo cerkve, saj smo najprej čakali na odobritev s strani cerkve, nato pa še na to, da bo cerkev prosta za snemanje. Na to smo morali čakati približno dva tedna. Med predprodukcijo in produkcijo sta se montažer in vodja večkrat sestala. Vodja je posredoval svoje razmišljanje glede »story boarda« ter grafike in montaže filma. Spodaj je priložen gantogram, ki smo ga razdelili na vseh 5 filmskih procesov:

- **Razvoj:** Razvoj ideje, scenarija, lokacij snemanja.

- **Predprodukcija:** Ureditev dokumentacije, izbira igralcev in filmske ekipe.
- **Produkcija:** Snemanje.
- **Postprodukcija:** Obdelava avdio in vizualnega materiala.
- **Distribucija:** Oglaševanje.

GANTOGRAM

Tabela 3: Gantogram

	1-2.	3-4.	5-6.	7-8.	9-10.	11-12.	13-14.	15-16.	17-18.	19-20.	21-22.	23-24.	25-26.	27-28.	29-30.
Razvoj															
Pred-produkcija															
Produkcija															
Post-produkcija															
Distribucija															
	31-32.	33-34.	35-36.	37-38.	39-40.	41-42.	43-44.	45-46.	47-48.	49-50.	51-52.	53-54.	55-56.	57-58.	59-60.
Razvoj															
Pred-produkcija															
Produkcija															
Post-produkcija															
Distribucija															

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

7 TEHNIČNA REALIZACJA

Kot pri vsaki produkciji, tudi tukaj ni šlo brez tehnične opreme. Zaradi proračuna smo bili, kar se tiče opreme, zelo omejeni. Po napisanem scenariju se je priporočljivo posvetovati s kamermeni oz. s strokovnjaki na področju snemanja, da nam povedo, kakšno opremo bomo potrebovali. Potrebno se je ustrezno izobraziti. Pregledati je potrebno vsako lokacijo oz. snemalni dan posebej. Preveriti in raziskati, kakšen oziroma kateri kader se bo snemal, in pa seveda tudi tematiko snemanja. Na primer, če se snema kriminalni film, mora oprema biti temu primerna. Ker finančnih sredstev ni bilo in smo bili mnenja, da je oprema, ki je na voljo na šoli dovolj za izvedbo, smo si opremo sposodili kar na šoli. V uporabo smo dobili dve kameri, stojala, »slajder«, usmerjeni mikrofoni in LED luči.

7.1 Kamera

Kameri, ki smo jih imeli v uporabi sta *Panasonic HC-X1*. Ta kamera ima MOS vrsto senzorja. Ima visoko kvaliteto snemanja v 4K resoluciji slike do 60 slik/s. Ima MP4, MOV in AVCHD formate, kar pomeni da ima izbiro različnih formatov snemanja in s tem posledično stiskanja slike. Na voljo sta dve reži za spominsko kartico SDHC/SDXC, kar nam omogoča možnost neprekinjenega snemanja brez izgubljenega kadra. Ima HDMI in A/V izhod, kar nam omogoča prenos signala na računalnik ali LCD projektor. Kamera ima visokokakovostni LEICA objektiv in nam omogoča snemanje pri nizkih svetlobnih vrednostih (f/2.8). (Panasonic HC-X1 4K Ultra HD Professional Camcorder B&H, 2017)

7.2 Zvok

Za zvok smo imeli uporabljali usmerjeni mikrofoni Rode NTG2. Ta mikrofoni imajo usmerjeno karakteristiko. Navadno je pritrjen na palico in je odličen za snemanje igralčevega glasu brez dodatnih šumov iz ozadja. Pogosto se uporablja tam, kjer igralec ne sme biti viden. Preko mikrofona smo imeli tudi zaščitno pokrivalo, ki je ustavljalo veter ipd. Ta mikrofoni so bolj osredotočeni na sam usmerjen vir in imajo manjši vpliv zvoka iz strani. Mikrofoni imajo »phantom« (48V) ali baterijsko napajanje.

7.3 Osvetlitev

Pri osvetlitvi smo uporabljali eno LED luč. Uporabili smo jo samo v dveh kadrih, za ostale kadre smo uporabili kar naravno svetlobo. Luč smo uporabili v sceni »zasliševanje«, da je bil duhovnik pravilno osvetljen, ter v spovednici, da smo na rešetki dobili videz silhuete duhovnika. V ostalih kadrih luči nismo uporabljali, saj je bila dnevna svetloba dovolj primerna oz. smo v cerkvi želeli, da so kadri čimbolj temačni. V uporabi smo imeli LED luč znamke FELLONI, ki je imela nastavljivo svetlost od 3200K do 5600K (Dedolight, 2017).

8 SNEMANJE

Za snemanje celotnega filma *8. zapoved* je bilo potrebno veliko več kot samo pet ljudi. Toliko članov je štela samo produkcijske ekipe. Potrebovali smo še enega dodatnega igralca ter statiste. Skupaj je pri produkciji sodelovalo šestnajst ljudi. Vodja bi lahko imel tudi precej olajšano delo, če bi v ekipi bila še scenograf in kostumograf. Kljub temu je vodja uspel vse urediti sam. Ker smo bili člani naše snemalne ekipe tudi igralci, so se v postprodukciji razkrile določene težave. Sami kadri so precej statični, saj sta v dveh scenah kamermana igralca, v sceni zasliševanja duhovnik ni primerno »skadriran«, saj je en kamerman moral upravljati obe kameri. Vse skupaj bi potekalo veliko lažje, če bi imeli na voljo vsaj tri kamere, saj smo scene, da smo dobili še druge kadre, morali velikokrat ponavljati.

S prvo kamero je bilo posneto za 63,4 GB materiala, kar časovno znaša 2:59:31. Na drugi kameri je bilo materiala za 44, 8 GB, kar pa časovno znaša 2:27:02.

Snemanje je potekalo šest snemalnih dni. Prve tri snemalne dni smo snemali sceno »zasliševanje«. Nato smo se lotili snemanja »spovednice«. Sledilo je snemanje v cerkvi in za na konec še snemanje scene »pisarna«. V vseh scenah smo uporabljali šolsko opremo, dve kameri, mikrofoni, luči in stojala. Zaradi dobre organizacije večjih težav s potekom snemanja nismo imeli.

8.1 Zasliševanje

Pri zasliševanju smo imeli prednost v tem, da je snemanje potekalo na šoli v eni izmed pisarn, tako da nas je vsa oprema že čakala na lokaciji snemanja. Za mizo so sedeli duhovnik, nasproti njega oba kriminalista, ki se ju ni pokazalo v obraz. Ker je bilo v pisarno strešno okno, smo ga zakrili in predenj postavili LED luč, ki je svetila na duhovnika. Ker smo imeli samo dve kameri, smo najprej postavili vsako kamero na svojo stran kriminalistov, najprej eno levo, potem eno desno, eno pa postavili na sredino. Tak način snemanja predstavlja velik izziv predvsem za igralca, saj mora igralec vsakič odigrati enako, v nasprotnem primeru lahko nastane veliko težav v postprodukciji. Na koncu smo še posneli nekaj »detajlov« zaključili snemanje dotične scene.

8.2 Spovednica

Zaradi strahu, da bo v pravi, cerkveni spovednici premalo prostora, smo spovednico postavili sami. Spovednico je v večji meri postavil David, za kar se mu na tem mestu iskreno zahvaljujemo. Samo snemanje je potekalo popoldne in je bilo zaključeno v enem dnevu. Želeli smo, da je ena stran spovednice temna, na strani duhovnika pa svetla, za kar smo uporabili luč. S tem smo tudi na »rešetki« spovednice dobili lepo silhueto duhovnika. Na levi strani spovednice je sedel fant, na desni pa duhovnik. Težava je bila, ker smo imeli na voljo samo eno kamero, zaradi česar smo morali sceno posneti v dveh delih. Prvo na strani »fanta«, potem pa na strani duhovnika. Snemanje je sicer potekalo brez večjih težav.

8.3 Cerkev in park

Snemanje v cerkvi je potekalo čez cel dan. Pri snemanju smo uporabljali kar naravno svetlobo. Za snemanje smo uporabljali dve kameri. Pričeli smo s kadri izven cerkve ter snemanje v parku, nato so sledili kadri v cerkvi. Popoldne so nas obiskali še statisti, tako da smo posneli še kadre z njimi. Ker smo imeli samo dve kameri, smo morali sceno s statisti večkrat ponoviti. Zaradi odlične organizacije je celotno snemanje potekalo brez kakršnih koli težav.

8.4 Pisarna

Za konec nam je ostala le še scena v pisarni, kjer se duhovnik spozna s starši. Da je scena dobila več dinamike, smo na začetku scene uporabili »slajder«. Težavo pri snemanju je predstavljal predvsem prostor, saj je bila pisarna precej ozka. Zaradi majhnega prostora smo morali snemati samo z eno kamero. Pri sceni smo uporabili kar naravno svetlobo, ki je prihajala s strešnega okna.

9 MONTAŽA IN POSTPRODUKCIJA

Montažer je eden izmed štirih ključnih ustvarjalcev filma. Tako kot to naredi igralec, režiser in scenarist, lahko tudi montažer korenito izboljša film. Strokovnjaki priporočajo, da se že na samem začetku ustvarjanja filma sestaneta scenarist in montažer, saj tako lahko tudi montažer ponudi neprecenljive nasvete glede snemanja filma.

»Montažerjeva naloga je, da vzame slike in zvoke, zbrane med snemanjem, ter jih združi tako, kakor meni, da najboljše povedo zgodbo, predstavljeno v scenariju. Montažer si zapisuje opombe ob vsakem sklopu dnevnih posnetkov in iz teh sestavi seznam montažnih odločitev. Sam tudi razbere, katere posnetke s snemanja je treba shraniti in katere je mogoče zavreči in po kakšnem vrstnem redu si sledijo dnevni posnetki. Montažer je visoko usposobljen za združevanje vseh dnevnih posnetkov. Dober montažer ima ostro oko za slike in je sposoben združevati gibljive slike z zvočnimi učinki in glasbo – ta postopek poznamo kot obdelavo ali postprodukcijo.« (Grove, 2010).

Zaradi predhodnih izkušnje z montažo in grafičnim obdelovanjem je bila vloga montažerja ter grafika zaupana Davidu Čehu. Predstavili smo mu svojo vizijo filma. V postprodukciji je vsak teden prihajalo do najmanj enega sestanka, na katerih je vodja predal svoje mnenje glede nastanka filma, on pa je mnenje upošteval in zmontiral film po naši viziji. Montažer je posredoval tudi specifikacije računalnika in monitorja, na katerem je opravljal montažo. Za montažo je uporabljal program *Adobe Premier* ter *Adobe After Effects*. Ker je šlo za malenkost slabši računalnik, se je postprodukcija zavlekla, saj je proti koncu montaže računalnik postajal vse šibkejši in je vse potekalo počasneje. Montažer je podal mnenje, da bi vse potekalo lažje in hitreje, če bi imeli na voljo dva monitorja, ki bo omogočala večjo preglednost.

Šele v postprodukciji smo opazili določene napake. Opazili smo napake pri kadriranju, ki je bila najbolj opazna pri sceni zasliševanja, saj ni bilo snemano v 4 K in ni bilo možnosti prekadriranja. Napaka se je zgodila tudi pri snemanju zvoka v cerkvi, saj je zvok precej tišji in popačen. Zaradi takšnih napak smo se morali odločiti, ali posnamemo znova, kar bi prineslo dodatne stroške, ali pa projekt čim bolj uredimo v postprodukciji. Zaradi finančne in časovne stiske smo se odločili, da film poskusimo urediti v montaži.

Montažo smo razdelili na osem delov oziroma osem sekvenc. Zasliševanje, kjer je bilo posnetega materiala 2 uri, 51 minut in 10 sekund. Uporabljenega materiala je bilo 11 minut in

19 sekund. V spovednici je bilo posnetega materiala 1 ura, 10 minut in 35 sekund, uporabljenega pa je bilo 2 minuti in 39 sekund. Pri priznanje župniku je posnetega materiala 7 minut in 2 sekundi, uporabljenega pa je bilo 1 minuta in 12 sekund. Pri pogovoru s starši je posnetega materiala 22 minut in 23 sekund, uporabljenega materiala pa je 1 minuta in 20 sekund. Govorjenje župnika pri maši je bilo posnetega 10 minut in 49 sekund, uporabljenega materiala pa 1 minuta in 7 sekund. Pri začetni sceni je posnetega materiala 1 minuta in 16 sekund, uporabljenega pa 32 sekund. Končna scena posnetega 3 minute in 41 sekund, uporabljenega 35 sekund. Pogovor v klopih je posnetega materiala za 15 minut in 27 sekund, uporabljenega pa 35 sekund. Celoten film je trajal 21 minut in 29 sekund.

9.1 Specifikacije računalnika

Tabela 4: Specifikacije računalnika

Procesor	Intel(R) Core(TM) i3 CPU M 390 @ 2.67GHz
Grafična kartica	NVIDIA GeForce GT 540M
Operacijski sistem	Microsoft Windows 7 Service Pack 1 (build 7601), 64-bit
RAM	8 GB
TRDI DISK	2TB 7200rpm

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Računalnik je glede na zahteve postprodukcije precej zaostal. Procesor je star. Za naše potrebe bi potrebovali vsaj procesor i7. Tudi 8GB RAM-a je precej na meji, tako da bi bilo dobro imeti 16 GB. Lahko bi se kupil tudi kakšen novejši, hitrejši disk kot je SSD, vendar so ti precej dražji in bi bilo potrebno vložiti kar precej več denarja. Načeloma pa je montažer bil z tem diskom zadovoljen in ni predstavljal nobenih težav.

9.2 Specifikacije monitorja

Tabela 5: Specifikacije monitorja

Velikost (inch)	25
Tip matrice	IPS
Razmerje ekrana	21:9
Resolucija	2560x1080
Pixel (mm)	0.2286x0.2286

Vir: (LG UltraWide IPS Monitor 25UB55-B, 2017)

10 DISTRIBUCIJA

Distribucija zajema promocijo in trženje filmov za domačo zabavo in kinodvorane. Dandanes vse bolj popularna postaja spletna distribucija. Distributerja zanima predvsem, ali se s prikazovanjem filma da kaj zaslužiti. Njegova naloga je prepričati kinematografe, da film uvrstijo na spored. S prikazovalci podpiše pogodbo in se dogovori za delež od prodaje vstopnine. Ureja tudi promocijsko gradivo, oglase, zakupi oglasni prostor v revijah, časopisih, radijski postajah, na spletu ipd. Poskrbi, da redno prejema obvestila o prodaji vstopnic. Zavedati se je potrebno dejstva, da več kot 90 % vseh filmov prideluje izgubo. Brez nekih zvanečih imen filmske industrije je film zelo težko spraviti v kino dvorane, tako da se neodvisni filmski ustvarjalci raje osredotočijo na spletno promocijo. Tako smo se odločili tudi mi.

10.1 Internetna promocija

S pomočjo interneta je mogoče zaslužiti na več načinov. Ena izmed možnosti je plačilo za ogled (PPV – angl. Pay Per View), kjer gledalec plača točno določen znesek za ogled filma. Sledi možnost gledanja oglasov, kjer mora gledalec sprejeti, da si bo pogledal oglase, ki so navadno predvajani pred ali po filmu, del prihodka pa prejme tudi avtor. En izmed načinov je tudi možnost sponzorstva, kar pomeni, da neka blagovna znamka plača ali naroči gostovanje več filmov. Del denarja dobi avtor filma, del pa gre za namene vseh stroškov predvajanja (Grove, 2010).

Ker nam za zaslužek ni bilo mar, smo se odločili film preprosto naložiti na »youtube« in ga deliti po socialnih omrežjih. Smo namreč mnenja, da je oglaševanje na socialnih omrežjih, glede na cenovno razmerje, najboljša možnost. Dne 15. 2. 2005 se je z nastankom spletne strani »youtube« začela nekakšna revolucionarna možnost gledanja filmov na spletu. S tem so pridobili predvsem neodvisni filmarji, ki za svoje projekte nimajo dovolj denarja za resnejše distribucije.

11 STROŠKI

V spodnjih tabelah so prikazani vsi predvideni stroški, na koncu je zapisan še skupen izračun vseh stroškov, ki znaša 10 583 evrov.

Tabela 6: Stroški filmska ekipa

Filmska ekipa	Cena/dan	Število dni	Skupaj €
Vodja/organizator	50 €	28	1400 €
Režiser	50 €	46	2300 €
Scenarist	50 €	10	500 €
Kamerman 1	40 €	7	280 €
Kamerman 2	40 €	7	280 €
Snemalec zvoka	35 €	7	245 €
Montažer	50 €	10	500 €
Grafik	50 €	4	200 €
Kostumograf	30 €	7	210 €
Scenograf	30 €	7	210 €
Maska	20 €	7	140 €
Voznik	20 €	6	140 €
			6405 €

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Tabela 7: Stroški oprema

Oprema	Cena/dan	Količina	Število dni	Skupaj €
Kamera	30 €	2	6	360 €
Mikrofon	10 €	1	6	60 €
LED luč	12 €	1	4	48 €
Stojalo za kamero	5 €	2	6	60 €
Stojalo za mikrofon	1 €	1	6	6 €
Stojalo za luč	1 €	1	4	4 €
Računalnik	10 €	1	60	600 €
Monitor	2 €	1	60	120 €
Potrošni material	/	/	/	100 €
				1358 €

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Tabela 8: Stroški igralci

Igralci	Cena/dan	Število dni	Skupaj €
Duhovnik	100 €	6	600 €
Fant	80 €	3	240 €
Kriminalist 1	50 €	3	150 €
Kriminalist 2	50 €	3	150 €
Oče	30 €	1	30 €
Mama	30 €	1	30 €
Statisti (10 kom.)	50 €/h	2h	300 €
			1500 €

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Tabela 9: Stroški prostori

Prostori	Cena/dan	Število dni	Skupaj €
Soba za zasliševanje	30 €	3	90 €
Pisarna	30 €	1	30 €
Cerkev	120 €	1	120 €
Spovednica	30 €	1	30 €
			270 €

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

Tabela 10: Stroški ostalo

Ostalo	Cena/dan	Količina	Število dni	Skupaj €
Malica				
Najem kombija	60 €	2	6	720 €
Bencin	0, 18 €/km	250	6	270 €
Rekviziti (cigareti, oblačila ...)	10 €	/	6	60 €
				1050 €

Vir: (Lasten vir, brez datuma)

SKUPAJ: 10.583€

12 ANKETA

Kaj menite, kako dolgo je trajalo pisanje razvijanje ideje in pisanje scenarija?

Kaj menite, koliko snemalnih dni je bilo potrebnih?

Kaj menite, koliko dni je bilo potrebnih za celotno produkcijo filma?

Katera faza filmskega procesa se vam zdi najpomembnejša?

Kaj menite, koliko ljudi je bilo potrebnih za celotno produkcijo filma?

Kaj menite, kakšni stroški so nastali za produkcijo filma?

Na katerih stvareh menite, da nastanejo največji stroški?

Od 1 do 10 ocenite, koliko se vam zdi, da je pri takšnih projektih pomembna organizacija?

Ker smo želeli izvedeti splošno mišljenje ljudi glede produkcije kratkega igranega filma, smo izdelali anketni vprašalnik. Slednji je bil posredovan petindvajsetim ljudem, od tega jih je izpolnilo enaindvajset. Najprej so si morali ogledati film in kasneje odgovoriti na vprašanja.

Rezultati ankete so pokazali, da 28,6 % vprašanih meni, da razvijanje ideje in pisanje scenarija traja od enajst do petnajst dni. 28,6 % vprašanih tudi meni, da faza razvijanja ideje in pisanje scenarija traja šestnajst do dvajset dni. 23,8 % vprašanih oseb meni, da traja šest do deset dni in 19 % meni, da traja do pet dni. 30 % vprašanih oseb nadalje meni, da je za takšen projekt potrebnih od šest do deset snemalnih dni. 25 % jih meni, da je potrebnih od en do pet dni. Prav tako 25 % oseb pravi, da je potrebnih od enajst do petnajst snemalnih dni, 20 % meni, da je potrebnih od šestnajst do dvajset snemalnih dni. 33 % anketirancev je mnenja, da je za celotno produkcijo potrebnih do petinštirideset dni. Prav tako 33 % oseb meni, da je potrebnih do šestdeset dni. 23,8 % ljudi pravi, da je potrebnih do trideset dni in samo 9,5 %, da je potrebnih do petnajst dni.

Sledilo je vprašanje o filmskem procesu. 33,3 % anketirancev meni, da je najpomembnejša faza filmskega procesa razvoj. 23,8% jih pravi, da je najpomembnejša faza produkcija. 19%, da je to predprodukcija. 14,3 % oseb je glasovalo za postprodukcijo in 9,5 % za distribucijo.

57,1 % anketirancev meni, da je za izvedbo celotnega projekta potrebnih šest do deset ljudi. 19 % oseb pravi, da je potrebnih do pet oseb. 14,3 % oseb je mnenja, da je potrebnih od enajst do petnajst oseb, 9,5 % oseb pa meni, da je potrebnih od šestnajst do dvajset.

Velika večina, in sicer 85,7 % je glasovala, da so za celotno produkcijo nastali stroški do 5000 evrov. Po en glas (4,8 %) so prejeli od 5000 € do 10 000 €, od 10 000 € do 15 000 € in od 15 000 € do 20 000 €.

66,7 % vprašanih nadalje meni, da največji stroški nastanejo pri nabavi opreme. 14,3 % jih meni, da so največji stroški z najemom prostorov, 9,5 %, da je najdražja filmska ekipa in 4,8 %, da so to igralci ter ostali stroški (prevoz, hrana itd.).

Anketiranci so potem s števili od 1 do 10 ocenili, kako pomembna se jim pri nastajanju takšnega projekta zdi organizacija. 50 % jih je ocenilo z najvišjo oceno, 20 % jih je ocenilo z 9,25 % jih je ocenilo z 8 in 5 % s 7.

13 SKLEP

Razvoj in predprodukcija sta pomembna, če ne celo najpomembnejša filmska procesa v nastajanju filma. Zaradi zanimanja za filmsko produkcijo smo se odločili posneti kratki igrani film. Skozi diplomsko delo smo spoznavali delo scenarista, režiserja in vodje filmske produkcije. Projekt je predstavljal precejšen izziv, saj smo se takšnega projekta lotili prvič. Tekom pisanja samega diplomskega dela smo predstavili svojo idejo, napisali scenarij, uredili celotno dokumentacijo, organizirali vse potrebne stvari za produkcijo ter režirati film. Pregledali smo več različnih vrst literature, pregledali tako spletne kot knjižne vire in s tem izpopolnjevali svoje znanje pisanja scenarijev. Po pregledu literature smo se odločili za »tabelaričen« način. Sledilo je iskanje ideje, kako se najbolj optimalno lotiti organizacije same produkcije. Igrani film smo uvrstili v žanr. Ker filma ni mogoče posneti brez opreme, smo raziskali vso potrebno opremo, ki smo jo potrebovali za snemanje in post-produkcijo. Tekom snemanje filma smo ugotovil, koliko ljudi je potrebnih za izvedbo takšnega projekta, ocenili nastale stroške, evalvirali svoje delo in se soočili z lastnimi napakami ...

Pred pisanjem diplomskega dela smo postavili naslednje tri hipoteze:

H1: Produkcijo kratkega igranega filma *8. zapoved* je možno izpeljati s samo petimi osebami.

Da, produkcijo je možno izpeljati s petimi osebami, vendar bi bil film precej »pust«. V filmu bi morali igrati tudi kamermani, snemalci zvoka itd. V produkciji našega filma je sodelovalo šestnajst oseb. Ker smo za igranje uporabili tudi kamermana in montažerja, so kadri precej statični in nepravilni.

Iz navedenih razlogov hipotezo ovržemo, saj smo mnenja, da je odlično posnet film nemogoče posneti s petimi osebami. Seveda je sicer precej odvisno od same zgodbe.

H2: Pred-produkcijo in produkcijo je možno izpeljati v roku enega meseca.

Za predprodukcijo ni potrebno veliko število ljudi. Potrebni so scenarist, režiser, vodja in montažer. Če so vse osebe angažirane in iznajdljive, je predprodukcijo možno izpeljati v enem mesecu. Enako lahko trdimo za produkcijski proces. Če je vodja uredil in organiziral vse potrebno za snemanje, se tudi produkcijo da izpeljati v roku enega meseca. Pri našem projektu je čas predstavljal velik problem, saj je vsak izmed članov poleg šolanja še zaposlen, zaradi česar je bilo potrebno veliko usklajevanja. Če bi vsak član imel več časa in bi se lahko ukvarjal samo s produkcijo filma, bi naš projekt definitivno bil posnet v enem mesecu.

Na podlagi ugotovitev iz našega dela potrjujemo zgoraj napisano hipotezo.

H3: Oprema, ki smo jo imeli na voljo, je dovolj za izvedbo projekta.

Snemali smo z dvema kamerama, enim usmerjenim mikrofonom in LED lučjo. Ker smo večinoma snemali podnevi, LED luči nismo veliko uporabljali, uporabili smo namreč kar dnevno svetlobo. Pri sceni zasliševanja bi bilo po našem mnenju potrebno imeti tri kamere. Eno bi imeli na sredini, po ena pa bi bila na levi oziroma desni strani ob detektivu. Ker smo imeli samo dve kameri, nam je to zelo otežilo delo, saj je moral igralec dvakrat odigrati popolnoma identično, da smo v post-produkciji lahko zmontirali.

Na podlagi teh dejstev hipotezo ovržemo.

Glede na to, da smo se takšnega projekta lotili prvič, smo z izdelkom zadovoljni. Menimo, da smo si s pisanjem diplomskega dela precej razširili obzorja glede filmske produkcije. Naučili sem se veliko novega in menimo, da nam bodo pridobljena znanja veliko pripomogla v naših prihajajočih projektih.

14 VIRI IN LITERATURA

Bedrač, I., & Veber Rasiewicz, B. (2009). *Organizacija in vodenje medijske produkcije*. Ljubljana: Zavod IRC.

Bedrač, I., Čučkov, Z., Patković, N., Plazovnik, D., & Purnat, I. (2011). *Audio-Video Prodkcija*. Ljubljana: Zavod IRC.

Crime films - movie, show. (15. december 2017). Pridobljeno iz Film reference: <http://www.filmreference.com/encyclopedia/Academy-Awards-Crime-Films/Crime-Films.html>

Dedolight. (15. december 2017). Pridobljeno iz Dedolight: <http://www.dedolight.com/dedolight/default.php?la=&pg=00000400081111&id=Fello ni§ion=0>

Drama films. (15. december 2017). Pridobljeno iz filmsite: <http://www.filmsite.org/dramafilms.html>

Filmski proces. (15. december 2017). Pridobljeno iz Filmski proces - Wikipedia, prosta enciklopedija: https://sl.wikipedia.org/wiki/Filmski_proces

Grove, E. (2010). *130 projektov za uvod v snemanje filmov*. Ljubljana: UMco in Kinoteka.

<https://highlandernews.org/wp-content/uploads/2014/01/Review-True-Detective-03.jpg>. (15. 12 2017). Pridobljeno iz The Highlander: iz spletnega naslova <https://highlandernews.org/wp-content/uploads/2014/01/Review-True-Detective-03.jpg>

Lasten vir. (brez datuma).

LG UltraWide IPS Monitor 25UB55-B. (15. december 2017). Pridobljeno iz LG Electronics UK: <http://www.lg.com/uk/monitors/lg-25UB55-B>

Panasonic HC-X1 4K Ultra HD Professional Camcorder B&H. (15. december 2017). Pridobljeno iz B&H Photo Video Pro Audio: https://www.bhphotovideo.com/c/product/1277528-REG/panasonic_hc_x1_4k_ultra_hd.html

Zgodboris (storyboard). (15. december 2017). Pridobljeno iz Medijski tehnik - Zgodboris (storyboard): <http://305.gvs.arnes.si/paska/?p=953>

15 PRILOGE

Priloga 1: Scenarij

Priloga 2: Zgodboris

Priloga 3: Povezava do filma:

<https://www.youtube.com/watch?v=e40RAqJbrI0>

Scenarij

Župnik, kriminalist #1, kriminalist #2

Scena: Zasliševanje župnika, kriminalista začneta z vprašanji, na začetku župnika seznanita zakaj je sploh na zaslišanju.

Župnik ter kriminalista se vsedejo vsak na svoj stol. Vsak kriminalist je na svoji strani kamere, župnik pa pred kamero.	
	Kriminalist #1: Izvolite se vvest Župnik: Hvala. Kriminalist #2: Boste cigaret? (Na mizo vrže cigarete) Župnik: Hvala lepa, ampak se odvajam. Kriminalist #2: Verjetno veste zakaj ste tukaj ne?
Župnik v žalosti pokima	
	Župnik: Se mi zdi da vem ja Kriminalist #1: Se opravičujemo, vemo da so to za vas težki časi, ker ste poznali z pokojnim fantom, je pa res, da ste ravno zato tukaj

	Kriminalist #2: Želeli bi zvedeti čimveč o fantu in glede na to da ste ga poznali bi vam zastavili par vprašanj Župnik: Seveda, kar vprašajte. Želim pomagati po svojih najboljših močeh.
Zasliši se »šeledenje« papirja (kriminalista, preverita svoje zapiske in začneta z izpraševanjem)	
	Kriminalist #1: Za začetek prosim, če nam poveste nekaj o vašem odnosu z pokojnim. Kje in kako ste se spoznali z njim in njegovimi starši? Župnik: Hm... v bistvu celo družino na videz poznam že kakšno leto in pol, pred približno 1 mesecem pa so se obrnili na mene, ker so potrebovali pomoč.
Kriminalista sprašujeta naprej	
1. Flashback iz pisarne	Kriminalist #1: Kakšen je bil vaš prvi vtis glede staršev in fanta? Župnik: Ko smo se spoznali v pisarni... hm.. staršem se je videlo, da so že kar precej obupani, tudi... ne vem kako bi to rekel, kot da med staršema sploh ni več ljubezni, med seboj se sploh nista pogledala, zdelo se je kot da vse to delata še samo zaradi sina, videl(VEČ)

**V flashbacku pove, da finančno
nemorejo nič**

Nazaj scena iz zasliševanja.

Župnik:

Tako kot sem rekel, sicer nisem ravno zdravnik ampak... moj oče je bil zelo depresiven, žalost, potrtnost, pomakanje volje in energije to so čisti znaki s katrimi sem se soočal že pri svojem očetu, s tem da je moj oče tudi imel samomoriska nagnjenja, večkrat je poskusil vendar smo ga nekako najdlji in rešili, dokler nas enkrat ni bilo doma. Nemorete si misliti kako je živeti z nekom takim, ko vsakič ko greš spat neveš kaj se bo ponoči zgodilo, kakšen prizor boš zagledal ko prideš ven iz svoje sobe.

(malo pavze, župnik komaj zadržuje solze)

No tako, da verjamite mi, da ko govorim o depresiji vem zakaj se gre. Fant na sestanku sploh ni spregovoril, sedel je na stolu z sklonjeno glavo in to je to. Ene se stvari manj dotaknega druge bolj, ta dogodek z starši je kot kaže za njega preveč. Na koncu prej ko so odišli sem ga prijel za ramo on pa se mi je zahvalil za pomoč.

Kriminalist #2:

Zakaj pa so prišli k vam po pomoč?

Župnik:

Am... Sicer nebi smel govorit o teh stvareh, vendar mislim, da glede na okoliščine nimam druge izbire. (VEČ)

	(NADALJEVANJE) Padli so v finančno stisko. Mama je zbolela za rakom in je izgubila službo, oče pa nevem kolikor ste slišali govorice bi naj imel težave z alkoholom in je pravtako brez službe. Seveda smo jim želeli pomagati, nažalost z denarjem praktično nemoremo nikomur, smo pa jim poskušali z drugimi stvarmi kot so oblačila, hrana in podobne stvari. Sin je začel vedno več prihajati v cerkev. Nevem sicer zakaj, ampak se mi zdi, da je v meni najdel nekoga komur lahko zaupa. Kadarkoli se je o čem želel pogovoriti je pristopil k meni...
Kriminalista sprašujeta naprej	
	Kriminalist #1: Torej se je vaš odnos do njega potem spremenil? Župnik: Seveda se je Kriminalist #1: Kako pa?
Župnik zajame sapo in nadaljuje	
	Župnik: Tako kot sem že povedal, postal sem njegov zaupnik, lahko bi se tudi reklo da že prijatelj. Verjamite mi, človek brez prijateljev je po tem ko preseže neko leto lahko zelo slaba stvar. Zapre se vase in postane popolnoma nedostopen za ostali (VEČ)

**Flashbacki iz cerkve,
prikazano vse kar župnik
govori, tudi čez vse faze kako
mu je fant vedno bolj zaupal.**

(NADAJEVNAJE) svet. Z leti nisma tako daleč narazen oziroma zdaj lahko že rečem da si nisma BILA tako narazen, tako da sem vbistvu tudi vedel približno kako se počuti, sam sem mnenja da nihče nemore vedet za nekoga točno kako se počuti, ja, sem se srečal z podobno situacijo kot jo je imel on, vendar to na vsakega človeka drugače vpliva, tako da jaz sem mu pomagal z pogovorom, sem ga poslušal in v določenih primerih tudi svetoval. V takšnih situacijah je že samo pogovor lahko zelo koristen. Oseba mora vedeti, da ima nekoga komur je mar za njega. Saj je res da je imel starše, ampak saj veste starši so starši, za določene stvari potrebuješ koga drugega. V njem je bilo videti res tisti obup, ko neves več kaj bi naredil, fant je res bil zelo priden, starši so mi takrat na sestanku tudi zaupali, da je v šoli med najboljšimi če ne še kje najboljši in fant se mi je res zasmilil. Nisem želel, da zaradi te situacije zabrede. Vsakič potem ko nas je obiskal v cerkvi sem si za njega vzel čas. Če je prišel k maši, sem po tem ko so vsi odšli stopil do njega in ga poslušal. Včasih sma tudi sedela v tišini, hotel sem da se zaveda, da če se bo želel pogovoriti da sem tukaj za njega. Z vsakim obiskom se je tudi bol razgovoril in tudi ti znaki depresije so odhajali. Takšni ljudje, če se ne pozdravijo, začnejo slej kot prej škodovat ali sebi, ali pa drugim. Lahko v fizičnem ali psihičnem smislu. V primeru mojega očeta je bilo (VEČ)

	(NADALJEVANJE) to škodovanje sebi, pri njem se je zdelo kot da sploh ne želi več živeti, in je smrt videl kot edino rešitev.
Kriminalista preverjata svoje zapiske	
Ponovno flashbacki iz cerkve, ko se pogovarjata	Kriminalist #1 Pa je kdaj pokazal tudi kakšne morilske oziroma samomorilske znake? Župnik: Ne, hvala bogu nikoli, zato je to vse skupaj še večji šok. Res mi ni jasno kaj se mu je zgodilo. Kriminalist #2: Kaj pa ti pogovori, ko ste jih imeli z njim, vam je povedal kaj takšnega pomembnega?
Župniku postaja vse bolj naporno	
	Župnik: Vidva gospoda se zavedata da sem jaz duhovnik? In da so to stvari, katerih vam zaradi svojega poklica nesmem zaupat? Sicer je res, da vse stvari niso bile povedano zaupno pri spovedi ampak vseeno... Kriminalist #1: Razumema, ampak morate vedet, da kakršnekoli informacije glede pokojnega, nam lahko pomagajo pri rešitvi umora.
Župnik razmišlja, s časom se odloči da jima bo povedal	

Flashbacki iz cerkve	Župnik: Ja... kot vidim mi res ne preostane drugega... (malo razmišlja) Počakajte, kaj jaz sem mogoče osumljen česarkoli?! Kriminalista: Ne ne, daleč od tega. Kriminalist #1: Samo želimo spoznat fantovo življenje, mogoče nam bo pomagalo odkrit kakršnokoli stvar, da lažje odkrijemo kaj se mu je zgodilo? Župnik: Pa ste prepričani da je šlo za umor? Kriminalist #2: Zaenkrat vam res nemoremo ničesar povedat. Župnik: Zdaj veste kako se jaz počutim (malenkost tišine, župnik gleda okrog in začne govorit) Župnik: No ja... saj načeloma ni bilo nič takšnega.. tako kot sem rekel, sprva je bilo ogromno tišine, in slabe volje, nič omembe vrednega. Po kakšnem tednu dni pa se je malenkost razgovoril, med drugim mi je povedal kako se (VEČ)
------------------------------------	--

	(NADALJEVANJE) starša kregata, da se sploh več normalno ne pogovarjata. Da ponoči sploh ne spi ker se tako prepirata. Zgodlo se mu je tudi, da je že mislil poklicati policijo, saj ga je bilo strah, da bi oče pretepel mamo. V šoli so ga začeli zmerjati, saj je v šolo hodil neprespan in neurejen. Učiteljici ga je bilo strah povedati kaj se doma dogaja, da nebi oče naredil še kaj njemu. V večini pogovora pa je želel nekako pomagati staršema. Vso to kreganje, mamina bolezen ter pijančevanje očeta ga je zelo prizadelo. Tudi mene je spraševal kaj bi lahko naredil, da bi staršema pomagal ampak glede tega mu res nisem mogel kaj svetovati.
Kriminalista si zapisujeta	
	Kriminalist #2: Ko ste rekli, da želi staršema pomagat. Veste mogoče kako je to mislil? Z besedami ali finančno al kako? Župnik: Pa vbistvu je imel v mislih karkoli ja. Da bi doma več pomagal, da starša nebi rabla, tudi finančno je omenjal, da bi pustil šolo in začel delat Kriminalist #1: Kaj pa recimo, nevem... da bi začel karkoli prodajat?

	Župnik: Kako to mislite? Kriminalist #1: Pač karkoli, nevem... kupovat stvari in prodajat, svoje stvari prodajat, droge..
Župnik odkimava z glavo, ko policaj omeni droge se vstavi in zamisli	
Tukaj pride flashback iz cerkve, kateri bo prvi spremenjen od tega kaj on pove kriminalistoma	Kriminalist #2: No torej? Župnik: Am... ja... Enkrat pa mi je omenil, da je prišel na idejo da bi začel prodajat droge, sedela sma na klopcah pred oltarjem tako kot vedno, sprve sma se pogovarjala o njegovih starših potem pa mi je povedal, da bo začel preprodajati droge, da i čimveč zaslužil in pomagal staršem, jaz sem se pa takoj vstal in se začel dejansko dret na njega naj tega ne počne. Ampak... on je razumel to, da tega naj ne dela. Še razložil sem mu vse kaj se lahko zgodi z njim, da še bodo zaradi njega lahko bol finančno zabredli, da lahko gre tudi v zapor in bo z tem označen za celo življenje. Tako, da verjamem da me je tudi poslušal.
Kriminalista razmišljata, prelistavata svoje zapiske	
	Kriminalist #1: Ja mislim, da smo že tako daleč da vam lahko povemo da...

Kriminalista začneta malce hitreje govorit, bolj napadalno	Župnik: Kaj? No? Poveste kaj? Kriminalist #2: Iz zanesljivih virov imamo informacijo da se v okolici vaše cerkve prodajajo droge, v zadnjih dneh smo tudi zoožali ta krog na vašo cerkev. Župnik: O moj bog, če vas ne moti, bi pa zdaj en cigaret ja... Kriminalist #2: Sami ste rekli.. zadni mesec je obiskoval cerkev vsak teden, je tako? Župnik: Ja... Kriminalist #2: Vsakič je postajal bolj zgovoren, sprva pa je bil depresiven je tako? Župnik: O moj bog, ne no... Kriminalist #2: Vsak dan se je več pogovarjal... Zakaj mislite? Župnik: Ne, ne...
---	---

Kriminalista malenkost pustita župniku da zadiha... Zaključni flashback, spovednica in umor, prikaže datum 17.7 in uro 16:00 (čas njegove smrti)	Kriminalist #1: Depresija je odhajala ste rekli... Kriminalist #2: V vas je videl tudi prijatelja, verjetno res, zato pa vam je zaupal, da razmišlja da bi začel prodajat droge Kriminalist #2: Kot kaže je začel prihajati do denarja in je zato postajal boljše volje Kriminalist #2: Še zmeraj mislite, da ste bili vi krivi, da depresije več ni bilo? Župnik: O moj bog, nemorem verjet... Kriminalist #1: Kdaj pa ste ga nazadnje videli? Župnik (premišluje) En dan pred smrtjo torej, 16.7, okrog druge ure se je oglasil v cerkvi, tako kot ponavadi...
Kakšnih 10s tišine, župnik zadržuje solze, kadi cigaret	
	Župnik: Ko že misliš, da si nekomu prišel do živega in mu pomagaš... nemorem, res... (VEČ)

Župnik v tišini pokima, se vstane Desni kriminalist se vstane mu poda roko, župnik odide, kamera še obstane v kadru nekaj sekund.	(NADALJEVANJE) negre mi v glavo... (ponovno malo tišine) Kriminalist #1: Dobro... mislim, da smo zvedeli vse kar smo želeli in bo dovolj zaenkrat.. če vas bomo potrebovali, se še slišimo vredu?

1. Flashback

Župnik, 2x statista starša, fant

Scena: Daljša bela soba, na koncu sobe je pisalniška miza, za njo so okna, za mizo sedi župnik, pred mizo z hrbtom proti kameri sedita starša, levo od staršev ob steni za sebe sedi fant. Večino v OFFu župnik pripoveduje kaj se pogovarjajo.

	Župnik v OFFu: nevem kako bi to rekel, kot da med staršema sploh ni več ljubezni, med seboj se sploh nista pogledala, zdelo se je kot da vse to delata še samo zaradi sina, videl se je tisti odnos, ko vidiš v ljudeh da nekaj ne štima in to ne samo zaradi situacije v katero so padli. (nadaljevanje flashbaca, kamera je na sinu) ... moj oče je bil zelo depresiven, žalost, potrlost, pomakanje volje in energije to so čisti znaki s katrimi sem se soočal že pri svojem očetu, s tem da je moj oče tudi imel samomoriska nagnjenja, (VEČ)
--	--

	(NADALJEVANJE) večkrat je poskusil vendar smo ga nekako najdlji in rešili, dokler nas enkrat ni bilo doma. Nemorete si misliti kako je živeti z nekom takim, ko vsakič ko greš spat ne veš kaj se bo ponoči zgodilo, kakšen prizor boš zagledal ko prideš ven iz svoje sobe. (nadaljevanje flashbacka) Padli so v finančno stisko. Mama je zbolela za rakom in je izgubila službo, oče pa ne vem kolikor ste slišali govorice bi naj imel težave z alkoholom in je pravtako brez službe. Župnik: Morate razumet, da kakršne koli finančne pomoči vam nemoremo nuditi kvečjemu vam lahko samo pomagamo z kakšnimi oblekami, hrano... veliko ljudi se obrne na nas z takšnimi težavami in jim na žalost nikakor nemoremo pomagat tako kot bi želeli. Seveda pa bomo preverili, če vam lahko kako drugače pomagamo in vas bomo o tem tudi kontaktirali.
--	---

2. Flashack

Župnik, fant, statisti v cerkvi

Scena: Župnik bere iz svetega pisma pred oltarjem, pred vsemi statisti. V zadni vrsti sedi fant sam, brez staršev

Župnik se pri vratih cerkve posljavlja/rokuje z vsemi ki so prišli, zraven z enim očesom spremlja fanta ki še zmeraj sedi

Župnik prisede k fantu

1. V tišini sedita
2. Se malenkost pogovarjata
3. Se celi čas pogovarjata

	Župnik: Text iz svetega pisma
Pogovor med njima	
2.	Župnik: Poglej, če karkoli rabiš, jaz sem tukaj za tebe.
3.	Fant: Če se nonstop kregata, včasih me je res že strah, da bo oče pretepel mamó... mama je cela boga, da še komaj stoji in se celi čas joče, oče pa razbija po stanovanju... ampak ne samo to, najhujše je ko oče odide, potem samo čakam da pride pijan domov in še je samo hujše vse skupaj... (župnik naprej v OFFu)

3. Flashback (napaka v zgodbi)

Župnik, fant

Scena: Fant priteče za župnikom po maši v cerkev medtem ko vsi odhajajo, prej kot fant priteče, še v OFFu župnik govori iz zasliševanja.

	Fant: Gospod župnik! Počakajte!
Župnik se vstavi, fant gleda ljudi ko odhajajo in čaka da odidejo	
	Župnik: Pozdravljen, malenkost si zamudil. Kako si? Fant: Nekaj vam moram povedati. (čaka, da vsi odidejo, zaloputnejo se vrata) Župnik: Ja kar povej. Fant: Am... odločil sem se, da bom začel preprodajati droge... Vse sem se že dogovoril, dobil sem tudi že kontaktno številko enega izmed dilerov na tem območju, kasneje ga bom poklical. Župnik: Ojoj... glej ti dobro veš, da to kar meni poveš jaz nesmem nikomur povedati, to vse ostane med nama... ne bom ti solil pameti kaj naredi pa kaj ne, dovolj si star da sam veš kaj ja in kaj ne. Če si se tako odločil je to tvoja odločitev, prosim te samo, da me ne vpletaš v take zadeve. Fant:

	Se opravičujem ja, ampak (VEČ) (NADALJEVANJE) želel sem vam povedati da bom na taki način pomagal svojim staršem. Župnik: Ti že veš kaj delaš.
Župnik se obrne in odide, fant malo obstane, zamahne z rokama in odide ven Close up na župnika, ko se obrne se nasmehne in v negativnem smislu kima z glavo	

4. Zaključni flashback

Župnik, fant

Scena: Fant čaka na dilerja, dobi sms da se dobita pri cerkvi, pokaže župnika kako gre v spovednico, v spovednici si za pas odzadaj zatakne pištolo, ko pride fant do cerkve dobi sms da naj pride v spovednico

Fant stopi v spovednico, sprva je nekaj sekund tišine, župnik čaka, da fant začne govorit	
	Fant: Pozdravljeni... (nekaj sekund tišine, župnik čaka) Župnik: Ja, izvolite... Fant: Am... saj veste po kaj sem prišel ne? Župnik: Mislim, da bi to vi morali vedet prej kot jaz... Fant: Pa saj veste no...
Župnik čaka v tišini (nekaj se mu zdi čudno)	
	Župnik: Kaj pa želite? Fant: Hjoj, nevem kako to poteka prvič to delam Župnik: Poglejte, jaz sem tukaj za vas, kolikor bom lahko bom pomagal.

Fant se po teh besedah spomni na besede župnika (hiter flashback, ko sta sedela v cerkvi) in začne sumiti, (VEČ) (NADALJEVANJE) da je to ta župnik	
	Fant: Ja ... nevem... po droge? Župnik: Pa prvič si prišel k meni po to? Fant: Ja? Župnik: Zakaj pa jih rabiš? Fant: Kak to mislite? Župnik: Ja nevem... rabiš za sebe? Mislim... boš ti uporabljal al kak? Fant: Zakaj pa ma to veze zdaj? Župnik: Se opravičujem, maš prav.
Obema se vedno bolj dozdeva da sta se prepoznala, zasliši se šelestenje folije (župnik išče droge)	
	Župnik: Tolko rabiš kot si mi napisal? Fant: Ja... Župnik: Izvoli
Izmenjata si droge in dnar, fant si pospravi, potem pa glavo da navzdol in pogleda	

čez rešetke misleč da bo videl če je to ta župnik ali ne. Župnik se stisne nazaj k steni in si misli da (VEČ) (NADAJEVANJE) ga je prepoznal, nekaj sekund razmišlja potem pa gre za njim ven	
---	--

Župnik, fant

V cerkvi, župnik pride za fantom ven iz spovednice z pištolo,
župnik se zadere fantu

	Župnik: Hej!
Fant z obrazom pokaže da ga je župnik prepoznal	

Total cerkve, po nekaj sekundah se zasliši strel, še po nekaj
sekundah župnik sam pride iz cerkve in odide.

Zaključna scena

Župnik

Z avtom (taxijom) pride župnik do cerkve, izstopi, se nasmehne, prižge cigaret in odide iz kadra	
---	--

Scena 1

1

8. zapoved

Naslov filma

2

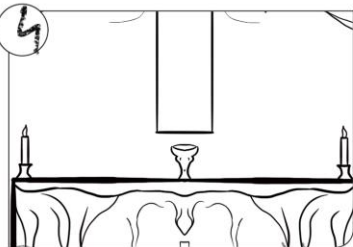
Širši plan altara

3

Jesus na križu

4

Bliznji posnetki
altara

5

Roka na tleh v
mlaki krvi

6

Nekdo stopi čez
roko

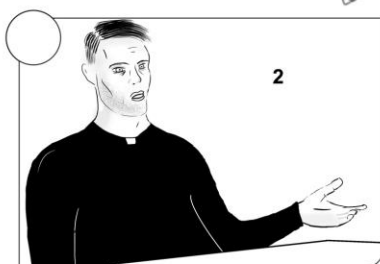
Zasliševanje

Trije kadri se med zasliševanjem vedno izmenjujejo.

1.centralni
2.levi
3.desni

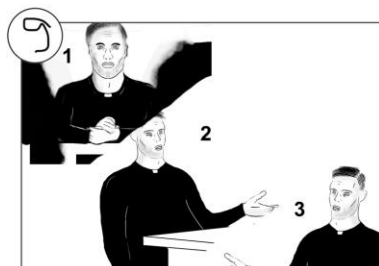
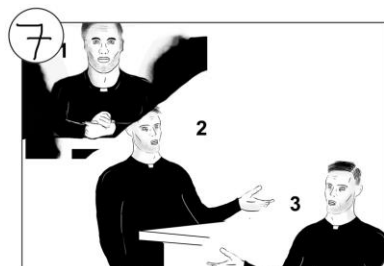
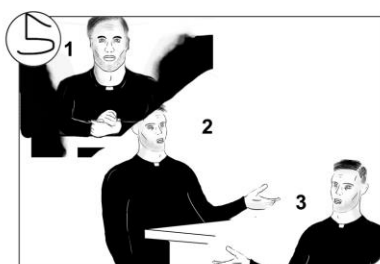
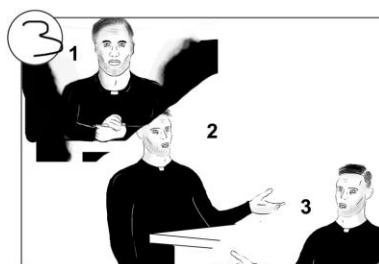
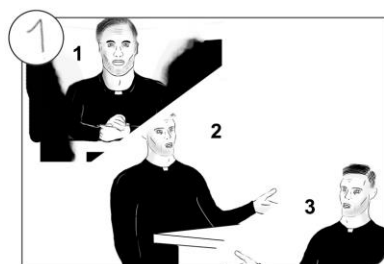
Centralni med
desni

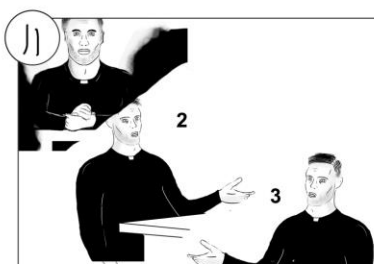

Levi

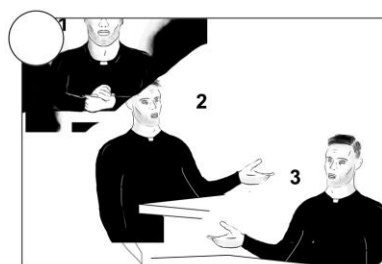

Desni

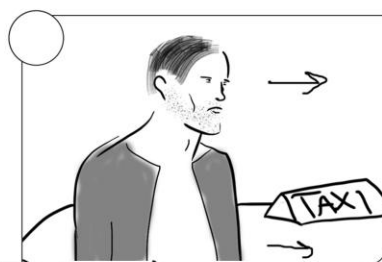

Duhemnik je ziden,
prosteje si je enostavno

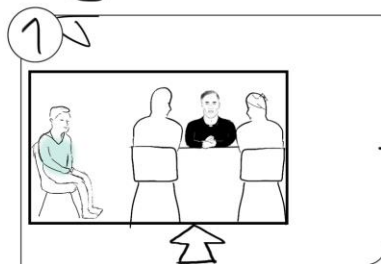
Z jakehlorom si
pudebn rohu

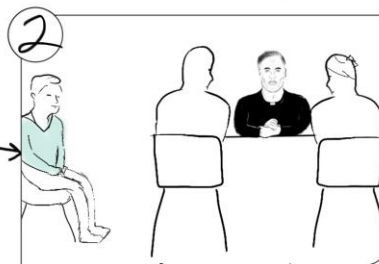
Duhemnik je pripeljal
avto, izstopil si
prosteje enostavno
gled iz znanja

Flashback 1 - OFF + govor

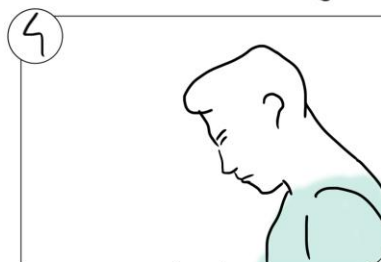
1
Družina v pisarni: kamerna se pili in publika
jehter ni: hodi in zapusti
ko se začne se pogovar

2
-jutra, vendar se le
bliži: govor duhovnika
iz OFF-a

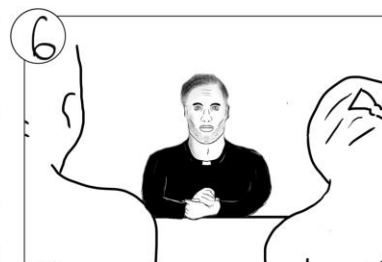
3
Prekramenski duhovnik

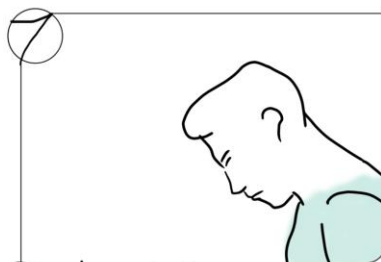
4
Fant zlostoten

5

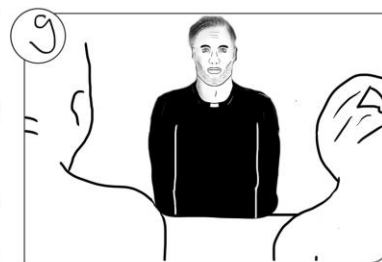
6
Bliži centralni
pohranen stavov.

7
Fant zlostoten premir
glava.

8
Duhovnik se sedel
bliži: hodi in zapusti
pogovar in se pogovar.

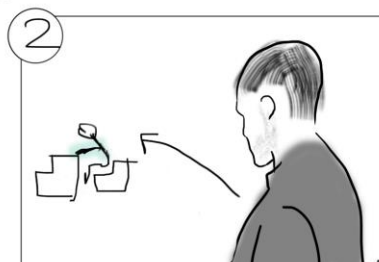

9
Duhovnik se rotene der pod
robo staneva

Flashback 2

1
Ljudje v rasti, prihajajo
in duhovnik in mu
podejo roko in
medtem odhajajo

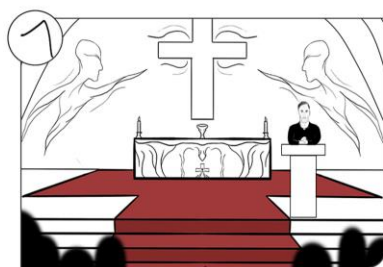

2
Duhovnik opazil
fanta sedel v
klopi in se mu
prišede.

3
Duhovnik se prišede
fanta

Flashback 3 - oft + govor

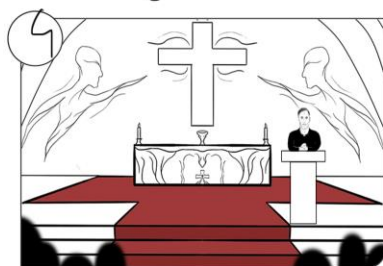
Šprijah kjer obhajajo
vidi so tudi glave
ljudi in duhovnikov
ko govori

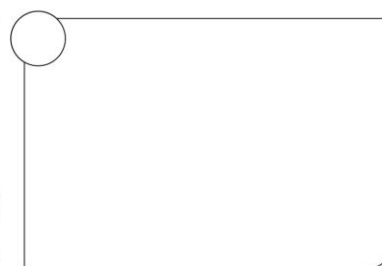
Bliznji duhovnik

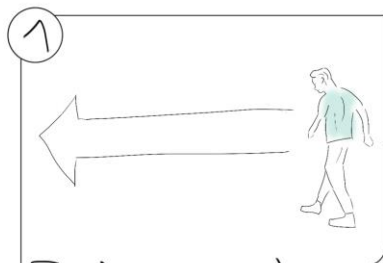
Fant sedi osamljen
na zadnji klopi in
poslušaj

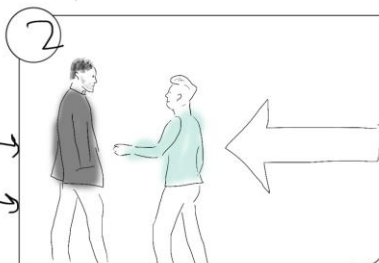
Duhovnik se je
pridružil fantu in
razlagal težave

Flashback 4

Fant se vračal
levo do duhovnika
Pan levo →

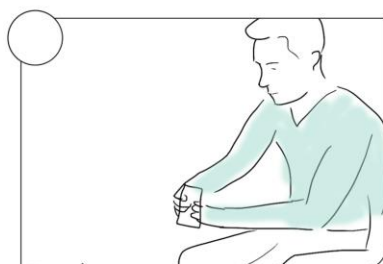

Nataj spregovorita

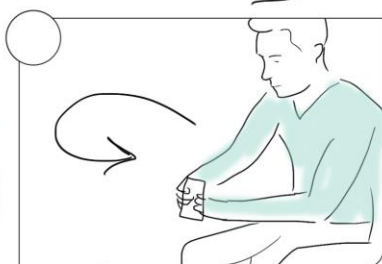

Dopolni ali
poderamenski.
Zadnja pogovor

Flurbuch 5

Fant sedi zunaj
in se spogiba na
kolejnice

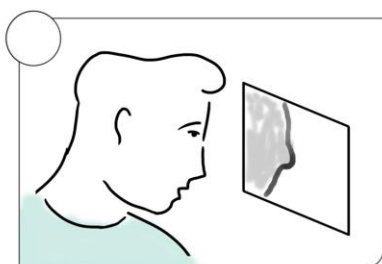
Ko dobi povabilo
ga se vrne in
ode iz hiše

V hišo pride pred
cerkev. V hišo gre noter

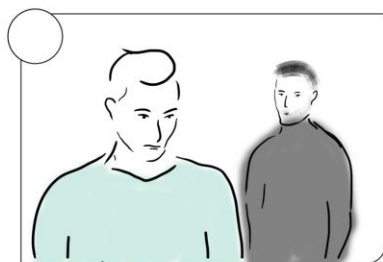
Pride do spovednice
in gre noter

V spovednici se
zade pogovarja

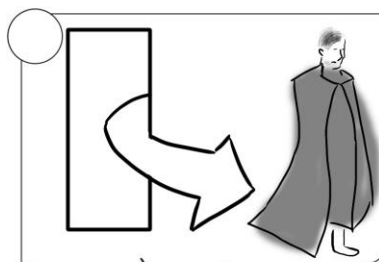
Na drugi strani
je duhovnik

Ko steje pogovora
fant ode iz spovednice
in gre za upnik
duhovnik

Zavleči so le svet.

Duhovnik pobegne
iz cerkve